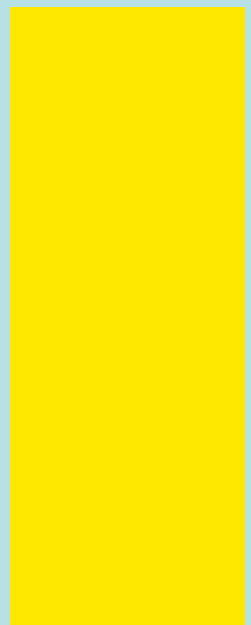
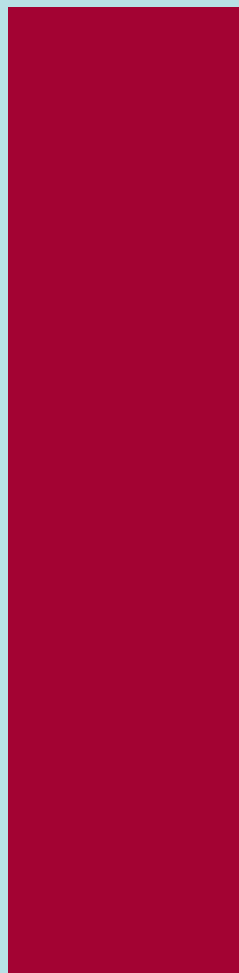

TAIKEN TUKI TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN **2020**

Sisällysluettelo

1	Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat ja tuki 2020	3
2	Taiteen edistämiskeskuksen kehittämisohjelmat ja asiantuntijapalvelut 2020.....	9
3	Taiteen edistämiskeskuksen tuki kansainvälistymiseen 2020	15
4	Taiteen edistämiskeskuksen hakemukset ja myönnöt 2020	17
5	Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat taiteenaloittain 2020	19
6	Apurahojen hakijat ja saajat 2020: alue, kieliryhmä	24
7	Apurahojen hakijat ja saajat 2020: ikä, sukupuoli.....	29
8	Taiteilijaeläkkeet 2020	32
9	Muutokset 2019–2020	33
10	Aikasarjoja taiken tuesta, hakijoista ja saajista 2016–2020	36

1 Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat ja tuki 2020

- Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) toiminta koostuu apurahoina ja avustuksina myönnettävästä taiteellisen ja kulttuuritoiminnan tuesta sekä kehittämis- ja asian- tuntijatoiminnasta, jota toteuttavat pääasiassa eri puolilla maata työskentelevät läänintaiteilijat ja taideasiantuntijat. Nämä kaksi tehtävää muodostavat taiteen ja kulttuurin edistämisen¹.
- Vuonna 2020 Taike edisti taiteellista ja kulttuuritoimintaa apurahoina, avustuksina ja palkintoina kaikkiaan 44,2 miljoonalla eurolla (ylimääräiset koronatuot mukaan lukien 61,7 miljoonalla eurolla). Ilman ylimääräisiä korona-apurahoja Taiken taiteelle ja kulttuurille kohdentaman tuen kasvu oli 12 prosenttia. Eniten kasvua oli esittämissä taiteissa (näyttämö, tanssi, sirkus, musiikki). Suhteellisesti suurinta kasvu oli sirkustaiteessa (25 %). Kaiken kaikkiaan eri esittävän taiteen aloille kohdennetuissa toiminta-avustuksissa oli yli 3 miljoonan euron (+ 35 %) kasvu.
- Läänintaiteilijatyö ja muu viraston taiteen edistäminen mukaan lukien taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettiin 46,4 miljoonaa euroa vuonna 2020. Kasvua edellisvuoteen oli 10 prosenttia (ilman koronatuotia²).
- Taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettävä määräraha on peräisin kahdesta lähteestä. Valtion budjettivaroista maksetaan valtion taiteilija-apurahat ja kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahat. Muu harkinnanvarainen tuki maksetaan rahapelien voittovaroista. Kaikkiaan 63 prosenttia apurahoihin ja avustuksiin kohdennetusta määrärahasta on peräisin rahapeliteiminnan tuotoista³.
- [Tarkempia tietoja](#) Taiken tukimuotojen euromääristä vuonna 2020 sekä summien muutoksista.

**Vuonna 2020 Taike
edisti taiteellista ja
kulttuuritoimintaa
apurahoina, avustuksina
ja palkintoina**

44,2
**miljoonalla
eurolla**

1 "Keskuksen tehtävänä on myös kulttuurin edistäminen siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään." (2012/657).

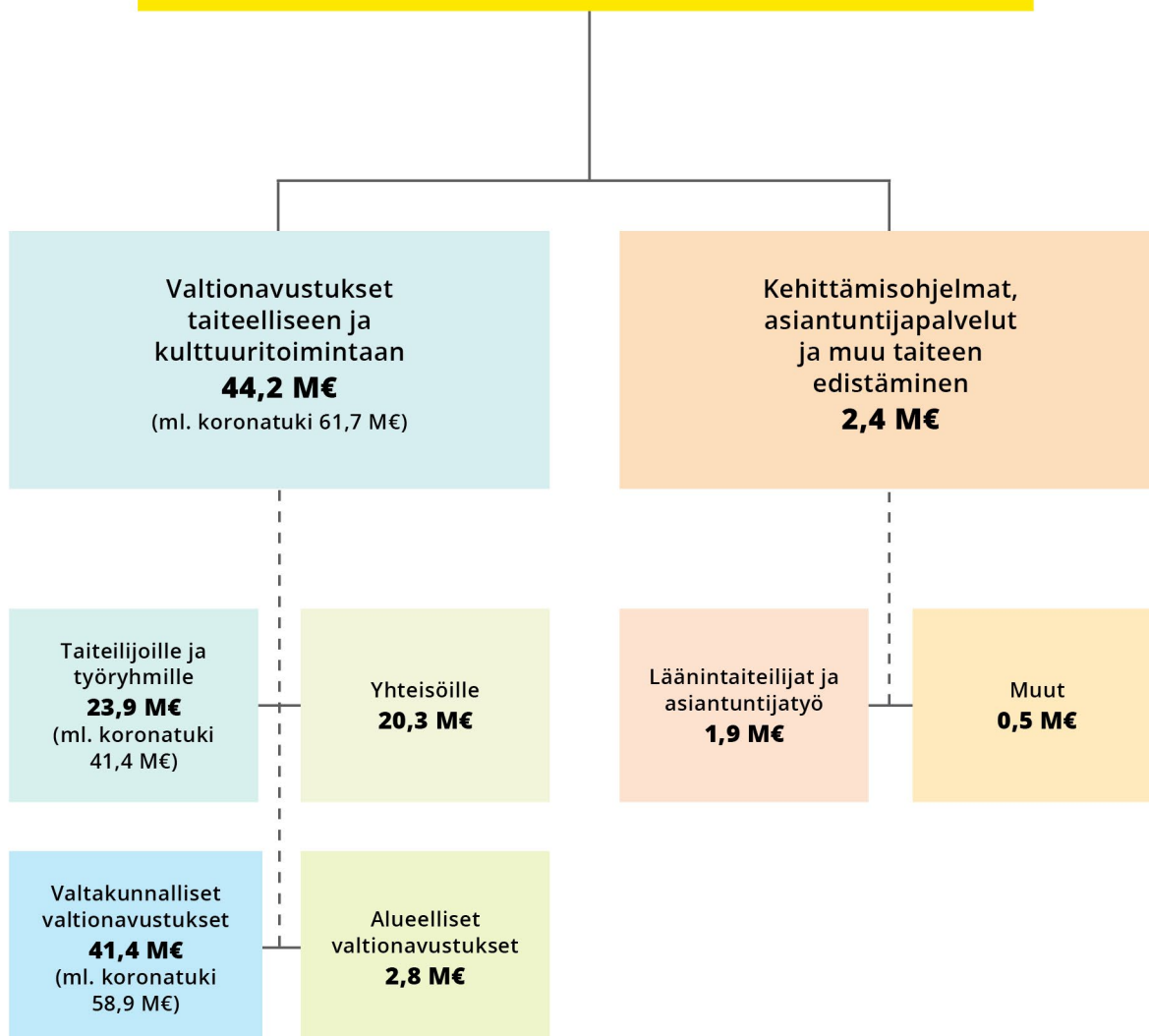
2 Koronatuot mukaan lukien kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 52 %.

3 Laskelma koskee ns. normaalia tukea ilman korona-apurahoja.

Taiteen ja kulttuurin
edistämiseen

46,6 M€

(ml. koronatuki 64,1 M€)

Taiken osuus* valtion menoista vuonna 2020 (%)

	Valtionavustukset taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan (€ 61,7 milj. ml. koronatuki)	Taiteen ja kulttuurin edistämiseen yhteensä (€ 64,1 milj.)
Valtion menoista (€ 68,7 mrd.)	0,09 %	0,09 %
Budjettimomentti 29.80. Taide ja kulttuuri (€ 584,9 milj.)	10,6 %	10,9 %

* Ei sisällä Taiken hallintomenoja.

Lähde: <http://budjetti.vm.fi>

- Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustukset jakautuvat valtakunnallisiin (aik. valtion taidetoimikunnat) ja alueellisiin (aik. alueelliset taidetoimikunnat). Valtakunnallisina valtionavustuksina myönnettiin vuonna 2020 kaikkiaan 58,9 miljoonaa euroa (ilman korona-apurahoja 41,4 M€). Kasvua edellisvuoteen oli 22,2 miljoonaa euroa (ilman korona-apurahoja 4,7 M€). Alueellisina valtionavustuksina myönnettiin vuonna 2020 kaikkiaan 2,8 miljoonaa euroa. Vähennystä oli runsaat 230 000 euroa. [Lisätietoja](#) alueellisten ja valtakunnallisten tukien taiteenaloittaisesta jakaumasta.
- Eri taiteenalojen osuus Taiken kokonaistuesta on pysynyt ennallaan kun tarkastellaan Taiken normaaleja tuki-instrumentteja. Sen sijaan vuonna 2020 myönnetyt ylimääräiset korona-apurahat muuttivat taiteenalojen välistä jakosuhdetta siten, että musiikin osuus nousi suuremmaksi kuin aiempina vuosina (vuonna 2019 osuus 13 %, vuonna 2020 korona mukaan lukien 19 %).

**Taiken myöntämän
tuen osuus
valtion menoista on**

0,09 %

Taiken apurahat, avustukset ja palkinnot yksityisille ja yhteisöille taiteenaloittain (% , €) vuonna 2020

Taiteenala	Apurahat yksityisille		Avustukset yhteisöille %	Yhteensä %	
	Pl. korona-apurahat	Ml. korona-apurahat		Pl. korona-apurahat	Ml. korona-apurahat
Kuvataide	25 %	21 %	10 %	18 %	17 %
Näyttämötaide	8 %	10 %	25 %	16 %	15 %
Musiikki	11 %	21 %	16 %	14 %	19 %
Kirjallisuus	24 %	17 %	2 %	14 %	12 %
Tanssitaide	6 %	5 %	18 %	11 %	9 %
Kulttuuri*	-	-	13 %	6 %	4 %
Elokuvataide	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
Valokuvataide	5 %	4 %	3 %	4 %	4 %
Muotoilu	5 %	5 %	1 %	3 %	4 %
Monitaide	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %
Sirkustaide	2 %	2 %	6 %	4 %	3 %
Mediataide	4 %	4 %	1 %	2 %	3 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	2 %	2 %	0 %	1 %	2 %
Arkkitehtuuri	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Taidejournalismi	1 %	1 %	-	0 %	1 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Yhteensä €	23,9 M€	41,4 milj.	20,3 milj.	44,2 M€	61,7 milj.

* Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaan, avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja rasismiin vastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

Taiken apurahat*, avustukset ja palkinnot taiteenaloittain (€) vuonna 2020

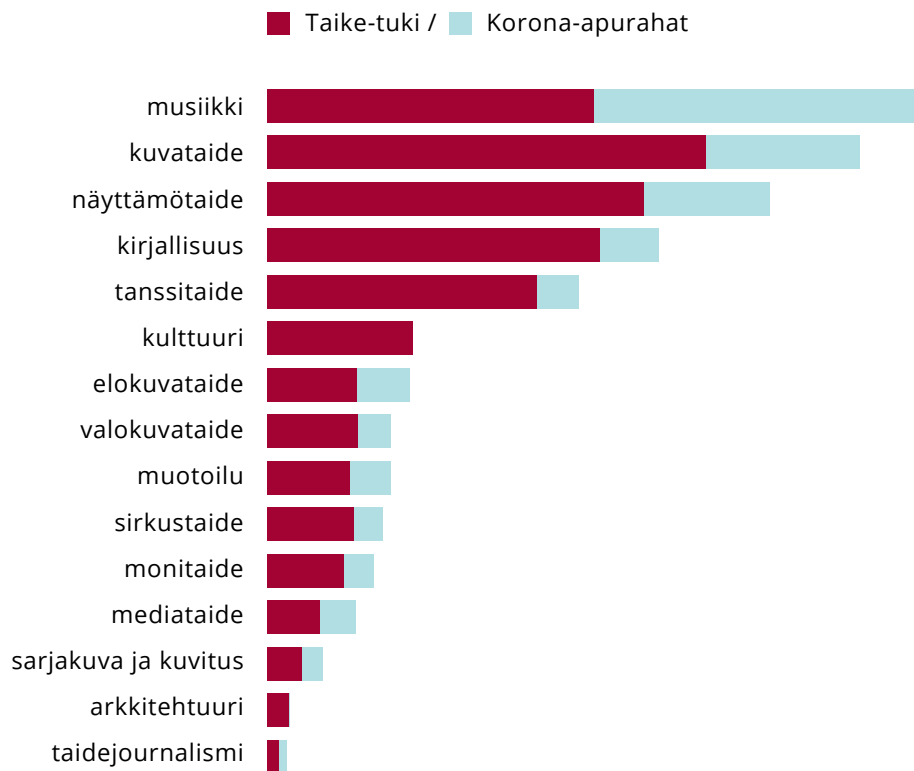
Taiteenala	Apurahat ja palkinnot €		Avustukset €	Yhteensä €	
	Pl. korona-apurahat	Ml. korona-apurahat		Pl. korona-apurahat	Ml. korona-apurahat
Kuvataide	5 860 510	8 674 510	1 980 000	7 840 510	10 654 510
Näyttämötaide	1 864 900	4 159 900	5 012 000	6 876 900	9 171 900
Kirjallisuus	5 759 220	6 836 220	311 000	6 070 220	7 147 220
Musiikki	2 743 310	8 703 310	3 266 000	6 009 310	11 969 310
Tanssitaide	1 357 710	2 136 710	3 560 000	4 917 710	5 696 710
Kulttuuri	-	-	2 656 000	2 656 000	-
Valokuvataide	1 138 380	1 750 380	513 000	1 651 380	2 263 380
Elokuvataide	881 480	1 840 480	752 000	1 633 480	2 592 480
Sirkustaide	384 270	911 270	1 199 000	1 583 270	2 110 270
Muotoilu	1 282 540	2 034 540	222 000	1 504 540	2 256 540
Monitaide	651 620	1 199 620	572 000	1 223 620	1 771 620
Mediataide	840 540	1 491 540	127 000	967 540	1 618 540
Sarjakuva- ja kuvitustaide	580 390	929 120	75 000	655 390	1 004 120
Arkkitehtuuri	364 350	385 350	68 000	432 350	453 350
Taidejournalismi	211 090	356 090	-	211 090	356 090
Yhteensä	23,9 M€	41,4 M€	20,3 M€	44,2 M€	61,7 milj.

*Sisältää maksussa olevat taiteilija-apurahat. Pyöristetty lähimpään 10 euroon.

Eri taiteenaloille Taiken apurahoja, avustuksia ja palkintoja yhteensä

61,7
miljoonaa euroa
(ml. korona-apurahat)

Taiken tuki taiteenaloittain 2020 (Taike-tuki ja korona-apurahat, €)

[Luvut taulukkomuodossa](#)

2 Taiteen edistämiskeskuksen kehittämishjelmat ja asiantuntijapalvelut 2020

- Taiken kehittämishjelmiin ja asiantuntijapalveluihin käytettiin vuonna 2020 yhteensä noin 1,9 miljoonaa euroa ja 29,7 henkilötyövuotta. Taideasiantuntijoiden määrä lisääntyi, mutta läänintaiteilijoiden määrä väheni ja näin ollen htv-määrä väheni 3,7 htv:llä. Tämä myös aiheutti määrärahan vähenemisen noin 14 prosentilla.
- Taikessa aloitettiin vuonna 2020 taiteilija-asiantuntija-pilotti, jossa palkattu kirjailija on voinut käyttää 50 % työajasta omaan taiteelliseen työhön. Pilotti jatkui vuoden 2021 syksyyn.
- Vuonna 2020 perustettiin julkisen taiteen asiantuntijapalvelun rinnalle kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelu ja palkattiin kaksi taideasiantuntijaa. Kuntien kulttuuritoiminnan asiantuntijapalvelujen suunnittelutyö aloitettiin (palvelu käynnistyi 2021).
- Kehittämishjelmia oli vuonna 2020 käynnissä neljä¹. Kehittämishjelmien toimintaa kehitettiin edellisen vuoden tapaan palvelujen suuntaan. Läänintaiteilijoiden työn kehittäminen jatkui vakiinnuttamalla läänintaiteilijan omaehtoisen työn jakso. Kehittämishjelmien kohderyhmänä olivat ammattitaiteilijat, taide- ja kulttuuriyhteisöt ja -organisaatiot, maakunnat ja kunnat. Kehittämistoimia ja projekteja kohdistettiin taiteilijoiden työskentelyedellytyksien parantamiseen ja työtilaisuuksien lisäämiseen eri toimialoilla sekä taiteilijayhteisöjen toimintaedellytyksien vahvistumiseen. Lasten- ja nuortenkulttuurin kehittämishjelma päättyi toimintavuoden lopussa.
- Kehittämishjelmat työllistivät vuonna 2020 taiteilijoita ja taideyhteisöjä kaikkiaan 8,3 htv:n verran (334 606 euroa). Laskua edelliseen vuoteen oli 25 %.
- Taiken järjestämien tilaisuuksien kävijämäärä oli vuonna 2020 kaikkiaan 33 453 kävijää. Edelliseen vuoteen nousua oli 10,3 prosenttia. Tilaisuuksia oli 11 maakunnassa ja 24 kaupungissa ja kunnassa, eniten Helsingissä, Espoossa ja Tampereella ja koronavuoden johdosta verkkototeutuksina. Yhteensä järjestettiin 140 tilaisuutta, joista 30 % oli suunnattu taiteen ja kulttuurin ammattilaisille. Tilaisuuksien määrä laski koronan vuoksi lähes neljänneksen edelliseen vuoteen verrattuna, mutta verkkototeutuksien onnistuminen ja pitempiaikaiset näyttelyprojektit nostivat kävijämäärää.
- Vuonna 2019 Taikessa käynnistyi julkisen taiteen asiantuntijapalvelu ja vuonna 2020 kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelu. Julkisen taiteen asiantuntijapalvelun tavoitteena on tarjota asiantuntijapalveluja julkiselle ja yksityiselle sektorille rakennetun ympäristön taidehankintoihin, erityisesti alkaville taideprojekteille ja kehittämishankkeille. Tavoitteena on muun muassa tukea uusien prosentti-periaatteen mukaisten kohteiden käynnistämistä ja taiteen käyttöä hyvän ympäristön rakentamisessa. Kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelun tavoitteena on tehdä taiteilijan työstä arvostettu ja luonteva osa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

.....
**1 Kuntien kulttuuri-
toiminnan asian-
tuntijapalvelujen
suunnittelutyö
aloitettiin (palvelu
käynnistyi 2021)**

Julkisen taiteen asiantuntijapalveluissa

- Korona siirsi monet tilaisuudet verkkoon, erityisen hyvin pystyttiin hyödyntämään verkkototeutuksia Kuution jälkeen-podcasteissa ja Julkinen taide kunnissa -webinaareissa.

Kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalveluissa

- Järjestettiin pyöreän pöydän keskusteluja ja muita infotilaisuuksia, eniten verkkototeutuksina.
- Kulttuurihyvinvoinnin käsikirjaa työstettiin ja kirja ilmestyi alkuvuonna 2021.

Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelmassa

- Tilaisuuksia, työpajoja ja näyttelyitä järjestettiin 8 maakunnassa, kaupungeista eniten Helsingissä.
- Vietiin loppuun UM:n rahoituksella IBA-hanke "Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus: Luovien alojen osaamisen hyödyntäminen poikki-sektoraalisesti ilmastonmuutoksen aikakaudella"

Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelmassa

- Tilaisuuksia oli 5 maakunnassa, kaupungeista eniten Helsingissä ja verkkototeutuksina. Hyvänä esimerkkinä verkon hyödyntämisestä oli vertaistukeen ja tiedon jakamiseen perustunut 15 toimijan taiteen tilat -projekti, jossa verkostotapaamiset ja webinaarit siirrettiin kokonaan verkkoon.
- Helsingin keskustakirjasto Oodin kanssa toteutettiin Mediakuutio, jossa kokeiltiin Oodin mediatilan mahdollisuuksia mediataiteen esitys- ja työpajakäytössä.
- Vahvistettiin edelleen TOO-verkoston (taide osana organisaatioita) toimintaa sekä verkko että muina sisältöinä.

Taiken kehittämisohjelmista laajin keskittyy taiteilijoiden työskentelyedellytyksiin.

- Ohjelmassa tehtiin työtä taiteilijan toimeentuloedellytysten parantamiseksi. Reilun taiteen kampanjan kärkenä oli, että ammattitaiteilijoille tulee maksaa korvausta työstä samoin
- periaattein kuin muillekin kansalaisille.
- Tilaisuuksia järjestettiin 5 maakunnassa, kaupungeista eniten Tampereella, Helsingissä ja verkkototeutuksina.
- Lainaeditio -projekti toinen pilotti toteutettiin Helsingissä Töölön kirjastossa.
- Valmisteltiin kahta isompaa näyttelyä, M_itä? Nykyaiteen biennaalia Mikkeliin ja Kenen luonto -näyttelyä Jyväskylään.

Taiken kehittämisohjelmat 2016–2020 (htv, läänintaiteilijat)

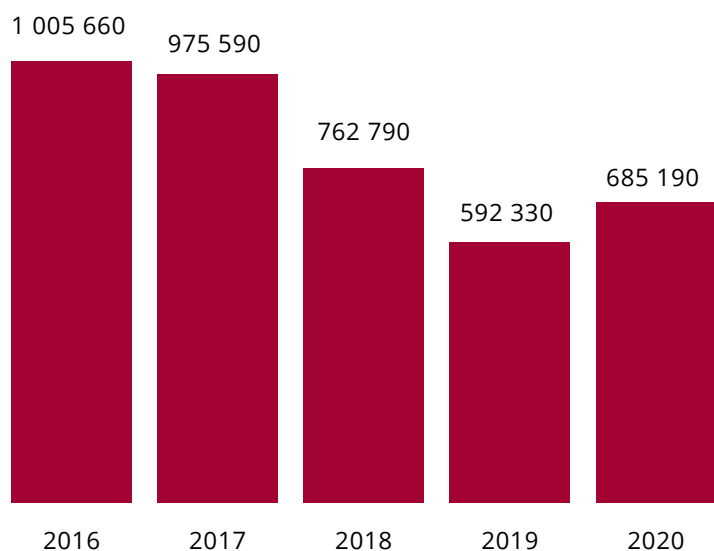
Kehittämisohjelma	2016	2017	2018	2019	2020
Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämisohjelma	17	18,3	13,3	9	10,6
Taiteen prosenttiperiaate-kehittämisohjelma	4,9	2,7	2	0	0
Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistumisen kehittämisohjelma	4,7	5,2	4,3	5,6	0,6
Lasten- ja nuorten kulttuurin kehittämisohjelma	6,3	7,7	7,6	5,2	2
Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelma	4,1	5,9	5,5	6,7	7
Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelma			4,3	6,9	6,5
	37	39,8	37	33,4	26,7

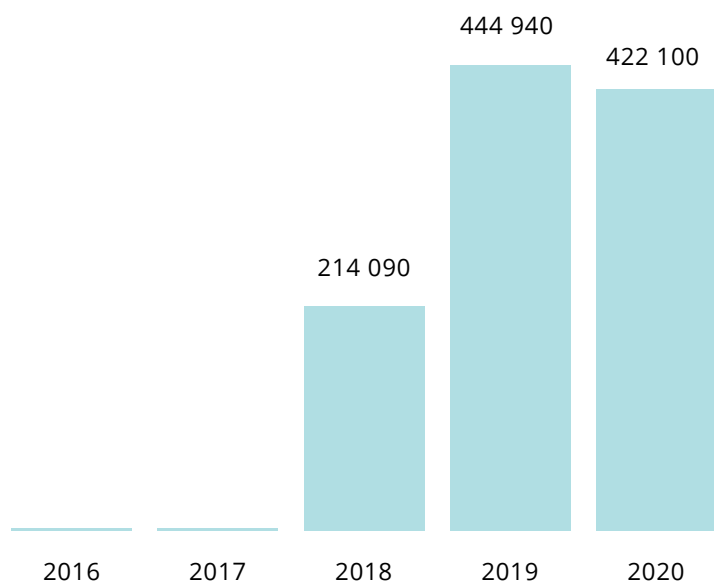
Läänintaiteilijoiden määrä väheni, mutta taideasiantuntijoiden määrä lähti nousuun

Taiken kehittämisohjelmat¹ 2016–2020 (rahoitus)

Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämisohjelma

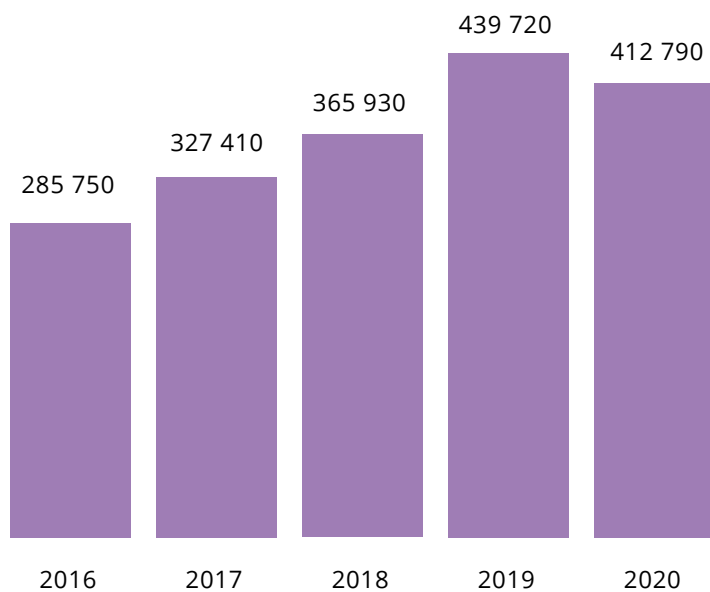

Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämisohjelma

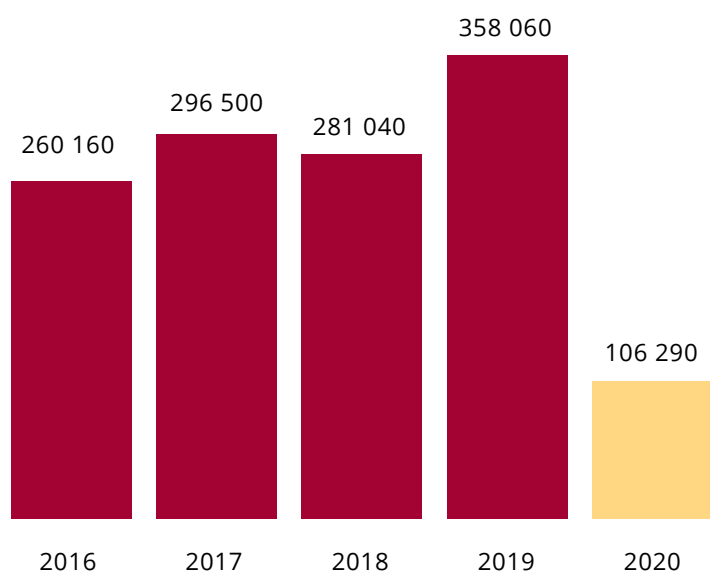

.....
1 Sisältävät läänintaiteilijoiden palkkamenu.

Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelma

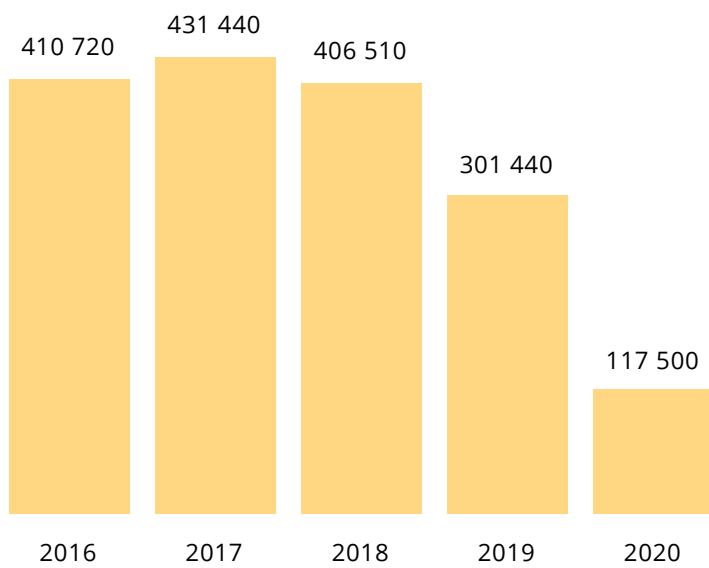

Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistumisen kehittämisohjelma ja kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelut (2020–)¹

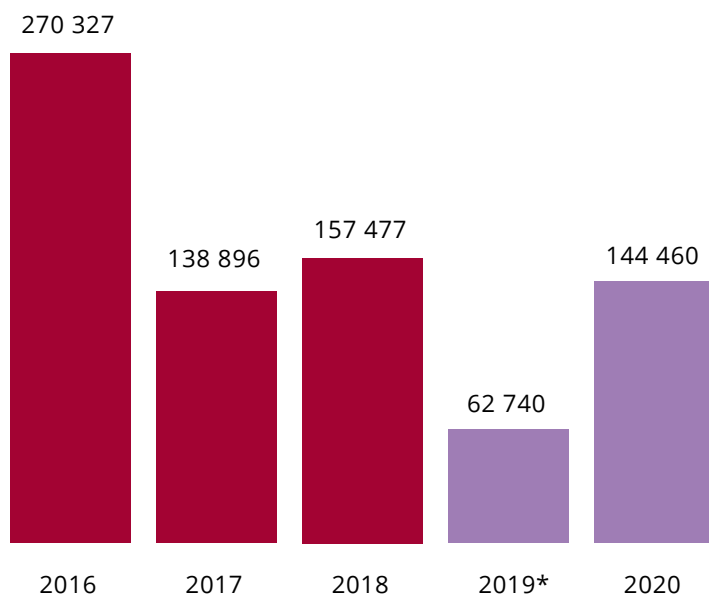

.....
1 Taiken osuus, kärkihanke prosentitaiteen periaatteen laajentaminen 30 000 (2017), 55 169 (2018), 25 000 (2019).

Lasten- ja nuortenkultuurin kehittämishjelma

Taiteen prosenttiperiaate -kehittämishjelma ja julkisen taiteen asiantuntijapalvelu (alkaen 2019)

* Muutos julkisen taiteen asiantuntijapalveluksi.

3 Taiteen edistämiskeskuksen tuki kansainvälistymiseen 2020

- Taiteen edistämiskeskus myönsi vuonna 2020 kansainvälistymiseen¹ liikkuvuusapurahoja² ja residenssiavustuksia kaikkiaan noin 600 000 euroa. Taiteilijoiden kansainvälistä toimintaa ja taidehankkeita tuettiin myös muilla tukimuodoilla. Kohdeapurahoja ja erityisavustuksia myönnettiin kansainväliseen toimintaan niin ikään yli 600 000 euroa³. Lisäksi Taiken kehittämissuunnitelmiin sisältyviin kansainvälisiin projekteihin käytettiin lähes 34 000 euroa vuonna 2020.
- Kaikkiaan Taike tuki kansainvälistymistä vuonna 2020 lähes 1,3 miljoonalla eurolla.
- Kansainvälistymiseen kohdennetuista kaikista apurahoista ja avustuksista suurin osuus suuntautui kuvataiteelle (28 %).

**Taike tuki
kansainvälistymistä
vuonna 2020 lähes**

1,3

miljoonalla eurolla

.....
1 Kansainvälistymisellä tarkoitetaan ulkomailla tapahtuvaa toimintaa. Poikkeuksena residenssiavustukset, jotka kohdistuvat kotimaisiin residensseihin.

2 Vuodesta 2017 on myönnetty residenssiavustuksia ja liikkuvuusapurahoja.

3 Summa on laskettu hakemuslomakkeessa kysytyn tiedon perusteella.

Taiteen edistämiskeskuksen tuki kansainvälistymiseen vuonna 2020

	€ 2020
Liikkuvuusapurahat (aik. matka- ja residenssiapurahat)	276 000
Residenssiavustukset	330 000
Kohdeapurahat ja erityisavustukset*	653 000
Taiken kansainväliset (kehittämishjelmien) projektit	33 800
Yhteensä**	1 292 800

* Kansainväliseen toimintaan kohdenetut myönnöt.

Sekä valtakunnalliset että alueelliset tukimuodot.

** Lisäksi Ulkoministeriön rahoituksella toteutettu IBA-hanke "Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus: Luovien alojen osaamisen hyödyntäminen poikkisektoraalisesti ilmastonmuutoksen aikakaudella" 113 520 €.

Kansainvälistymisen tuki* (€, %) taiteenaloittain vuonna 2020

Taiteenala	€ 2020	%
Kuvataide	352 000	28
Monitaide	245 700	20
Musiikki	224 600	18
Valokuvataide	99 500	8
Muotoilu	96 200	8
Mediataide	53 500	4
Näyttämötaide	47 500	4
Tanssitaide	39 000	3
Sirkustaide	29 500	2
Arkkitehtuuri	28 000	2
Kirjallisuus	19 000	2
Sarjakuva- ja kuvitustaide	11 000	1
Elokuvataide	9 500	1
Taidejournalismi	4 000	0
Yhteensä	1 259 000	100

* Vain apurahat ja avustukset. Ilman kansainvälisiä projekteja.

4 Taiteen edistämiskeskuksen hakemukset ja myönnöt 2020

- Vuonna 2020¹ Taiteen edistämiskeskukselle osoitettiin kaikkiaan 23 382 apuraha- ja avustushakemusta, mikä oli yli 11 000 hakemusta enemmän kuin edellisvuonna.² Hakemusten määrän valtava nousu johtui ylimääräisistä korona-apurahoista, joita Taiken jaettaviksi kohdennettiin kaikkiaan 17,5 miljoonaa euroa vuonna 2020. Ilman korona-apurahoja hakemusten määrä oli noin 12 000 eli muutama sata hakemusta vähemmän kuin edellisenä vuonna.
- Apurahoja ja avustuksia myönnettiin kaikkiaan noin 7 800. Myös myöntöjen määrä oli kasvanut korona-apurahojen vuoksi edellisvuodesta merkittävästi. Ilman korona-apurahoja myöntöjä olisi ollut kaikkiaan 2 600 eli muutama sata myöntöä vähemmän kuin edellisvuonna.

Taiteen edistämiskeskuksen hakemukset, hakijat ja apurahat vuonna 2020

Tukimuoto	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Saajia
Työskentelyapurahat*	17 650	13 795	6 116	5 286
Ilman korona-apurahoja	5 831	5 735	916	915
Kohdeapurahat**	4 531	4 322	991	988
Valtionavustukset yhteisöille***	1 194	1 199	639	639
Yhteensä	23 375	12 595	7 746	6 182
Ilman korona-apurahoja	11 563	6 928	2 546	2 285

* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apuramuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat sekä korona-apurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erytis- ja toiminta-avustukset (ml. temaattiset avustukset).

Kaikkiaan
23 375
apuraha- ja
avustushakemusta

1 Vuoden 2020 määrärahaan kohdistuneet hakemukset ja myönnöt. Tukimuodosta riippuen hakemus on tullut joko 2019 tai 2020.

2 Apuraha- ja avustushakemusten lisäksi Taikelle osoitettiin noin 450 taitelijaeläkehakemusta, jotka eivät ole mukana laskelmissa.

Taiteen edistämiskeskuksen hakemukset, hakijat ja apurahat tukimuodoittain vuonna 2020

	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Saajia
Taiteilija-apurahat	2616	2573	289	289
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	2370	2280	627	625
Alueelliset kohdeapurahat	1362	1261	226	225
Alueelliset työskentelyapurahat	1386	1375	205	205
Liikkuvuusapurahat	627	573	105	105
Apurahat kirjailijoille ja kääntäjille	994	952	338	337
Näyttöapurahat kuvataiteilijoille	835	835	84	84
Eri taiteenalojen erityisavustukset	277	270	124	124
Lastenkulttuurin erityisavustukset	118	118	42	42
Eri taiteenalojen toiminta-avustukset	275	275	184	184
Apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	172	167	33	33
Festivaaliavustukset	143	141	101	101
Erityisavustukset kulttuurilehdille	101	101	54	54
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja...	113	113	53	53
Kulttuurin hyvinvointivaikutuksien erityisavustukset yhteisöille	62	62	24	24
Avustukset kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	46	46	20	20
Residenssiavustukset	32	32	11	11
Erityisavustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	27	27	14	14
	11 556	6 927*	2 534	2 285*
Korona-apurahat (kolme hakua)	11 819	5 667*	8 060	3 898*
Kaikki yhteensä	23 375	12 594*	10 594	6 183*

* Ilman päällekkäisyyksiä.

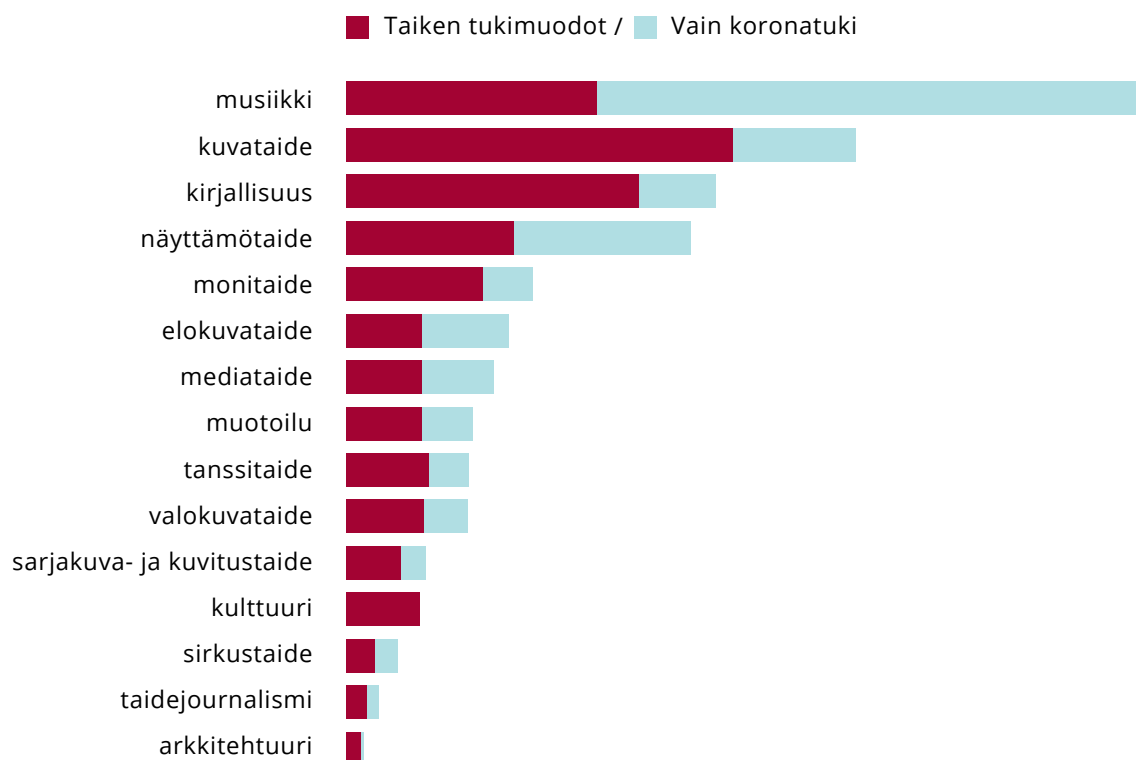
5 Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat taiteenaloittain 2020

- Taiken avustusta tai apurahaa haki vuonna 2020 ennätysmäiset 12 594 hakijaa. Syynä tähän olivat ylimääräiset korona-apurahat, joita vuoden 2020 aikana jaettiin kaikkiaan 17,5 miljoonaa euroa kolmessa erillisessä jaossa.
- Ilman korona-apurahoja hakijamäärä oli 6 927. Laskua edellisvuodesta oli muutama sata hakijaa.
- Korona-apurahat lisäsivät uusien hakijoiden sekä taiteen ja muun kulttuuritoiminnan rajapinnoilla olevien hakijoiden määrää.
- Eniten korona-apurahat kasvattivat musiikin hakijoiden määrää, joita oli vuoteen 2019 verrattuna yli kaksinkertainen määrä (1 103 → 3 527) ja vähiten arkkitehtuurin hakijoiden määrää, joka ei käytännössä muuttunut edellisvuodesta.
- Yksityishenkilöitä oli koronavuonna Taiken hakijoista peräti 88 prosenttia, työryhmiä 4 prosenttia ja yhteisöjä 8 prosenttia¹. Ilman korona-apurahoja osuudet olivat 78 prosenttia, 8 prosenttia ja 14 prosenttia.
- Yli 5 000 (44 %) hakijaa jätti useamman kuin yhden hakemuksen. Osuus on muutaman prosenttiyksikön suurempi kuin edellisenä vuonna. Ilman korona-apurahoja (N = 6 927) useamman kuin yhden hakemuksen jättäneitä on vieläkin suurempi osuus (53 %).

2020
ennätysmäiset
12 594
hakijaa

.....
1 Osa hakijoista on hakenut apurahaa sekä yksityishenkilönä että työryhmässä. Tällaiset hakijat on laskettu tässä yksityishenkilöihin.

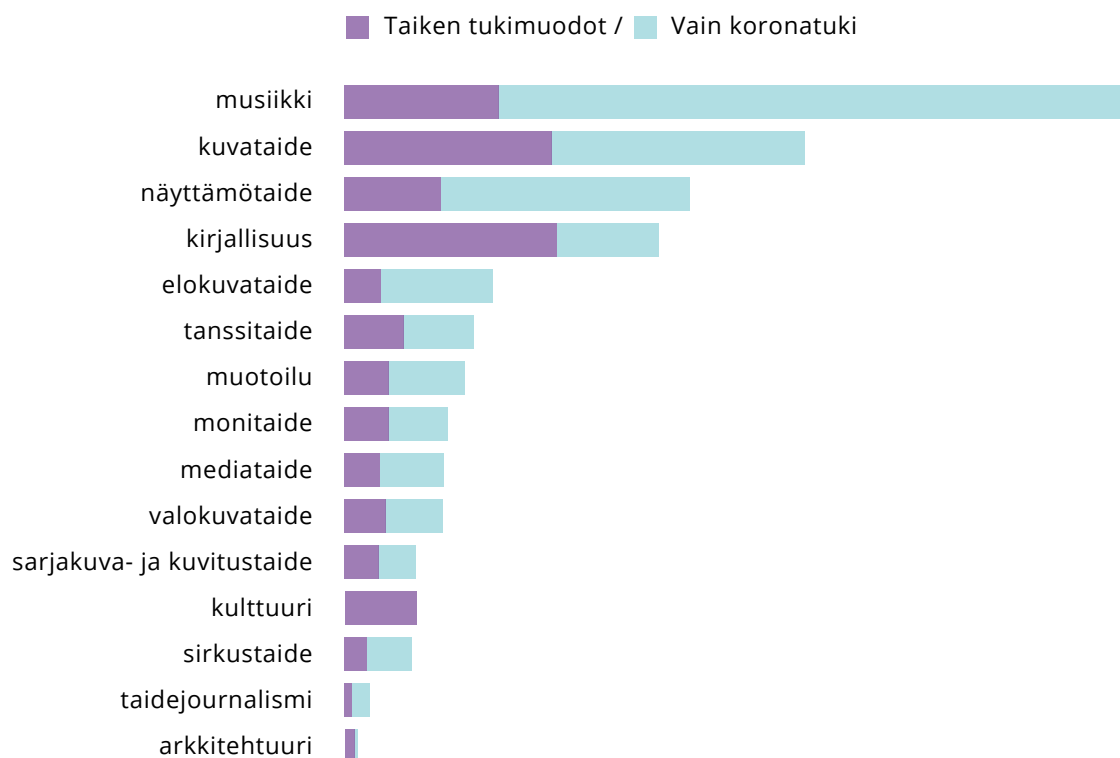
Taiken apurahojen ja avustusten hakijat taiteenaloittain vuonna 2020

[Luvut taulukkomuodossa](#)

- Taiken apurahoja ja avustuksia sai vuonna 2020 kaikkiaan lähes 6 200 hakijaa kun korona-apurahamyönnöt lasketaan mukaan. Jos korona-apurahat jätetään laskelmista pois, apurahaa tai avustusta saaneiden lukumäärä oli 2 285, mikä on 11 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.
- Taiken tukea saaneissa yksityishenkilöitä oli – korona-apurahat mukaan lukien – kaikkiaan 89 prosenttia, työryhmiä 2 prosenttia ja yhteisöjä 9 prosenttia valtionavustuksen saajista. Ilman korona-apurahoja osuudet olivat 70, 6 ja 24 prosenttia.
- Aiemmistä vuosista poiketen musiikki oli noussut korona-apurahojen vuoksi suurimmaksi tukea saaneeksi alaksi (28 %). Aiempien vuosien ykkönen – kuvataide – oli tällä kertaa toiseksi suurin taiteenala (17 %).
- Useamman kuin yhden apurahan/avustuksen sai 22 prosenttia rahoitusta saaneista. Osuus oli korona-apurahojen vuoksi kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna.
- Yksityishenkilöiden (ml. työryhmät) apurahoina saamat summat vaihtelivat 1 000 eurosta lähes 40 000 euroon. Apurahoina saadun summan mediaani oli 4 000 euroa, mikä oli noin 2 000 euroa pienempi kuin edellisvuonna.
- Yksilöiden ja yhteisön saamien tukisummien suuruusluokasta [lisätietoa](#).

Taiken apurahojen ja avustusten saajat taiteenaloittain vuonna 2020 (lkm)

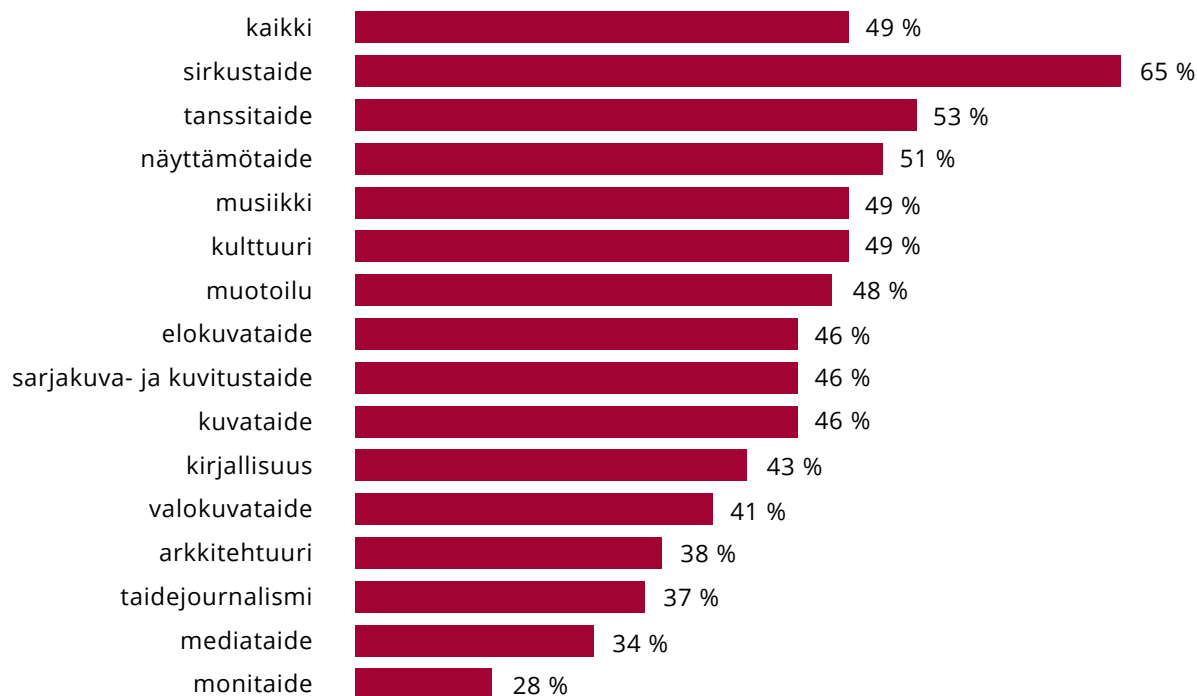

[Luvut taulukkomuodossa](#)

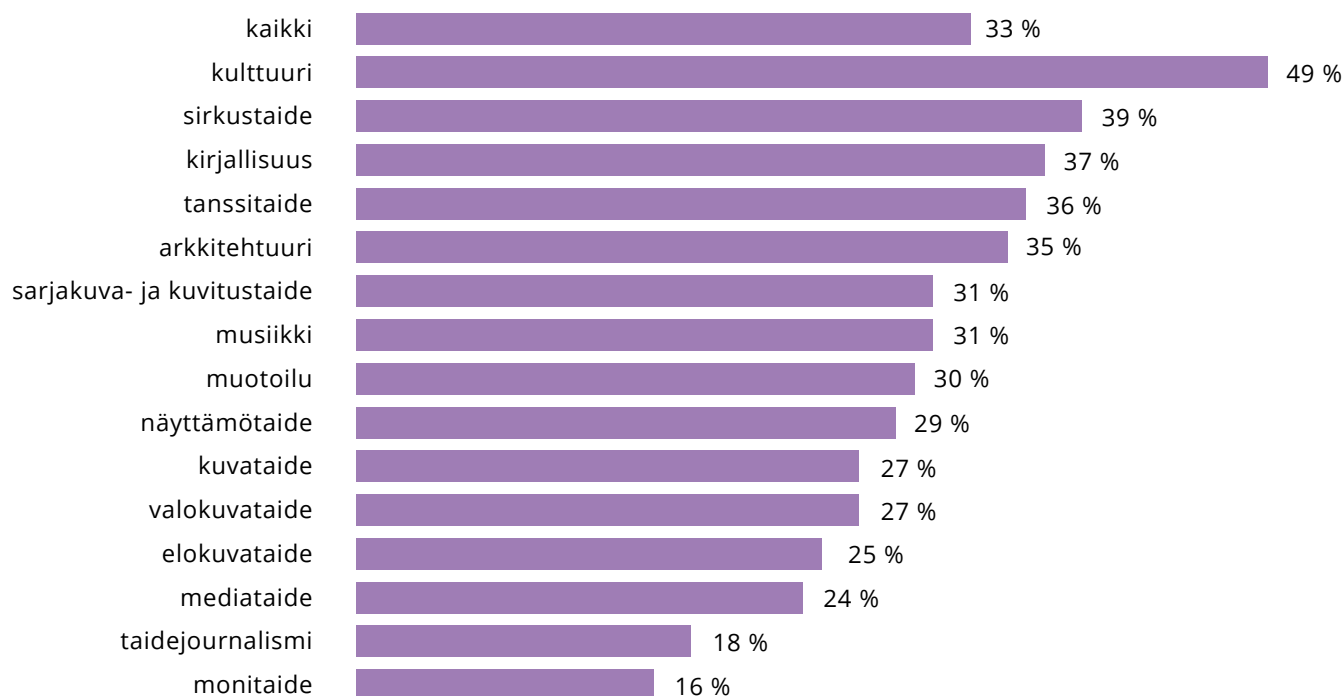
- Taiken apurahojen/avustusten hakijoista kaikkiaan 49 prosenttia sai myönteisen päätöksen (korona-apurahat mukaan lukien). Ilman korona-apurahoja myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli kolmannes ja se oli pienentynyt edellisvuodesta pari prosenttiyksikköä.
- Suurin myönteisten päätösten osuus oli Taiken normaalitukien osalta ryhmässä 'kulttuuri', jossa 49 prosenttia hakijoista sai hakemukseensa myönteisen päätöksen. Seuraavana tulivat sirkustaiteen hakijat, joista 39 prosenttia sai myönteisen päätöksen. Alhaisin apurahan saajien osuus oli monitaiteessa (16 %).
- Korona-apurahat mukaan lukien sirkustaiteen hakijoista 65 prosenttia sai myönteisen päätöksen. Myös tanssitaiteen ja näyttämötaiteen hakijoista noin puolet sai hakemukseensa myönteisen päätöksen.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen/avustusten saajien osuus (%) hakijoista taiteenaloittain vuonna 2020

saajat % hakijoista (ml. korona-apurahat)

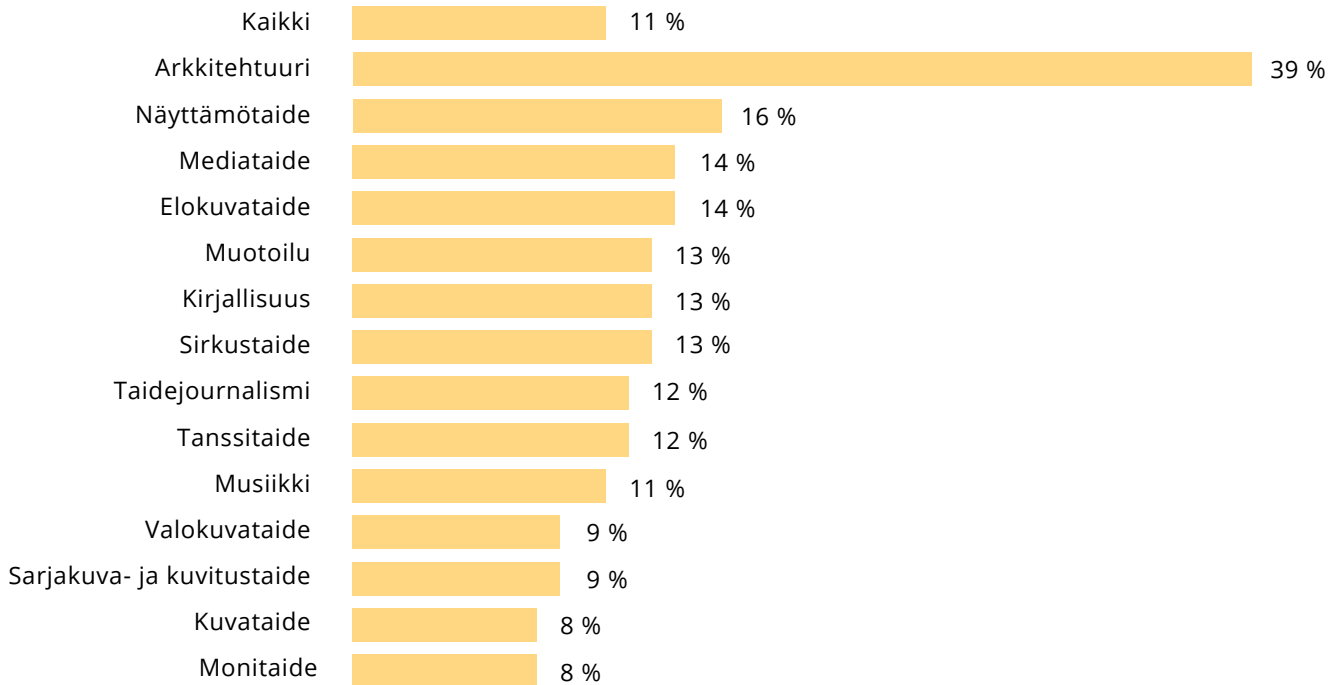
saajat % hakijoista (pl. korona-apurahat)

[Luvut taulukkomuodossa](#)

- Valtion 0,5 – 10-vuotisia työskentelyapurahoja (taiteilija-apurahat) sai vain runsas kymmenesosa (11 %) niitä hakeneista.

Valtion taiteilija-apurahan saajien osuus (%) hakijoista taiteenaloittain vuonna 2020*

*Hakuvuosi 2019.

**Valtion
taiteilija-apurahaa
hakeneista**

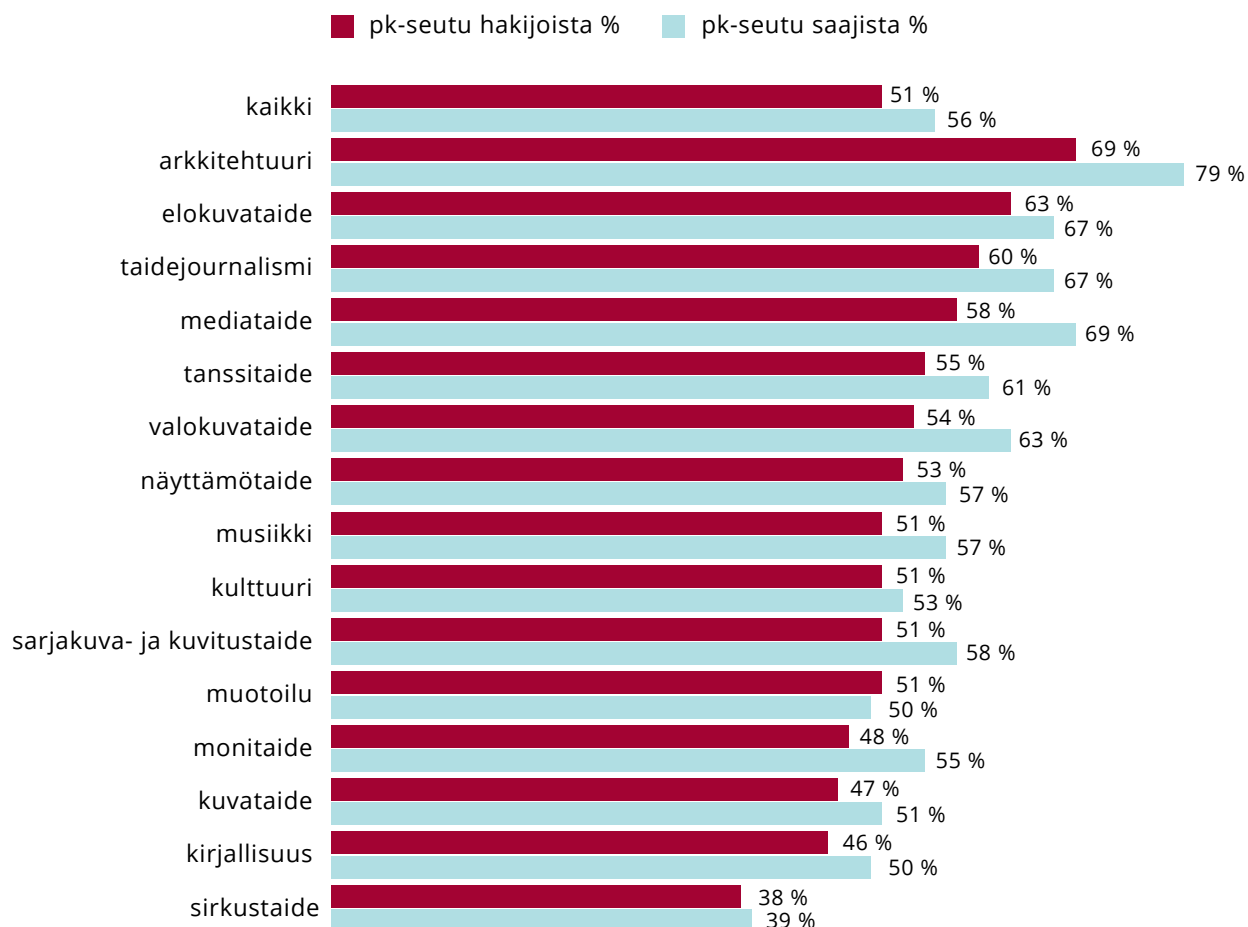
11 %

**sai myönteisen
päätöksen**

6 Apurahojen hakijat ja saajat 2020: alue, kieliryhmä

- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus oli 51 prosenttia kaikista hakijoista (ml. koronatuki). Ilman koronatukea pääkaupunkiseudun osuudet taiteenaloittain olivat melko samaa luokkaa muutamain poikkeuksin (kokonaisuudessaan ilman korona-apurahoja pk-seudun osuus 49 %). Koronatuki mukaan lukien hakijat ja saajat näyttäisivät painottuvan hieman enemmän pääkaupunkiseudulle mutta ero ns. normitilanteeseen on pieni.
- Pääkaupunkiseudulla asuvien apurahan tai avustuksen saajien osuus oli 56 prosenttia. Ilman koronatukea osuus oli 51 prosenttia.
- Erot taiteenalojen välillä ovat pääkaupunkiseudun osuuksissa melko suuria. Eniten pääkaupunkiseudulle ovat painottuneet arkkitehtuurin, elokuvataiteen ja taidejournalismin hakijat, vähiten pääkaupunkiseudulla asuvia hakijoita on kirjallisuudessa, kuvataiteessa ja sirkustaiteessa.

Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus (%) taiken apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista vuonna 2020*

* ml. koronatuki.

- Taiken hakijoista enemmistö on Uudeltamaalta ja osuus on koronatuken myötä lievästi kasvanut edellisvuodesta. Muiden maakuntien osuudet ovat suurin piirtein ennallaan.
- Eri maakuntien osuudet hakijoista ja saajista vastaavat pääosin toisiaan.
- Uudenmaan osuus Taiken jakamasta tukisummasta on muutaman prosenttiyksikön hakijaosuutta korkeampi ja Pirkanmaan osuus hieman pienempi. Erot ovat erittäin pieniä.
- Taiken ns. normaalituen ja koronatuken hakijoiden ja saajien alueelliset erot eivät olleet suuria. Koronatukea hakeneet ovat hieman enemmän keskittyneet pääkaupunkiseudulle (osuus hakijoista 57 %, ilman koronaa 49 %). Saajien osalta pääkaupunkiseudulle keskittyminen näkyy vieläkin selvemmin. Koronatuki mukaan lukien pääkaupunkiseudulla asuvien osuus saajista on 62 prosenttia, mutta ilman koronatukea 56 prosenttia. Muissa maakunnissa erot koronatuken ja normaalituen välillä ovat korkeimmillaan yhden prosenttiyksikön luokkaa.

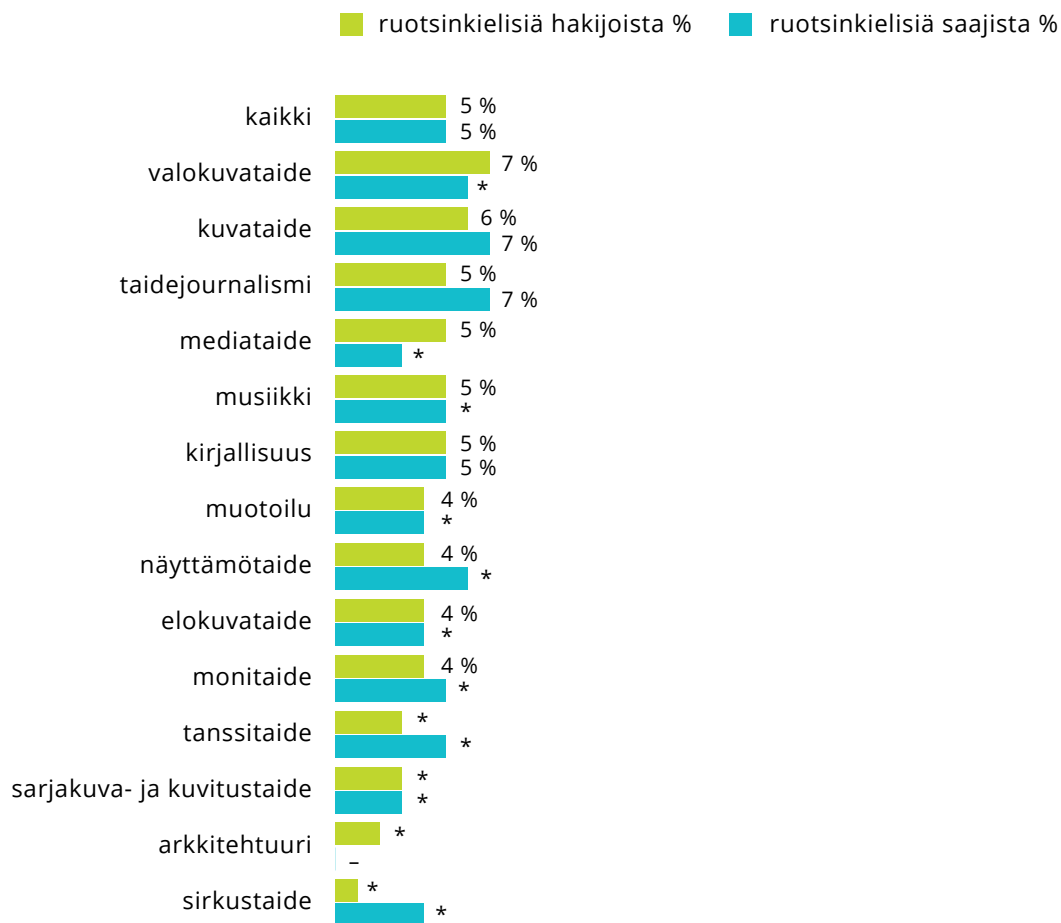
**Hakijoista
enemmistö on
Uudeltamaalta**

Taiken apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat maakunnittain vuonna 2020 (ml. korona-apurahat)

	Hakijat %	Saajat %	Summa %
Uusimaa	57,0 %	61,9 %	62,3 %
Pirkanmaa	9,6 %	8,9 %	7,9 %
Varsinais-Suomi	7,0 %	7,0 %	7,5 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,3 %	2,8 %	3,5 %
Keski-Suomi	3,0 %	2,8 %	2,7 %
Lappi	1,9 %	1,7 %	1,9 %
Pohjois-Savo	1,8 %	1,6 %	2,1 %
Päijät-Häme	2,1 %	2,0 %	1,9 %
Pohjois-Karjala	1,8 %	1,5 %	1,4 %
Satakunta	1,7 %	1,5 %	1,9 %
Kanta-Häme	1,7 %	1,4 %	1,1 %
Etelä-Savo	1,6 %	1,1 %	1,2 %
Ulkomaat	1,5 %	1,5 %	1,2 %
Pohjanmaa	1,5 %	0,8 %	0,8 %
Etelä-Karjala	1,0 %	0,8 %	0,6 %
Kymenlaakso	1,2 %	1,0 %	0,7 %
Etelä-Pohjanmaa	1,0 %	0,7 %	0,4 %
Keski-Pohjanmaa	0,5 %	0,5 %	0,4 %
Kainuu	0,5 %	0,5 %	1,0 %
Ahvenanmaa	0,2 %	0,1 %	0,0 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %
N	12 594	6 182	61,7 M€

- Ruotsinkielisten osuus sekä Taiken apurahojen hakijoista että saajista oli viisi prosenttia. Lukumääräisesti eniten ruotsinkielisiä hakijoita oli kuvataiteen (87 henkilöä) ja kirjallisuuden aloilla.

Ruotsinkielisten osuus (%) taiken apurahojen hakijoista ja saajista taiteenaloittain vuonna 2020 (yksityishenkilöt, pl. korona-apurahat)

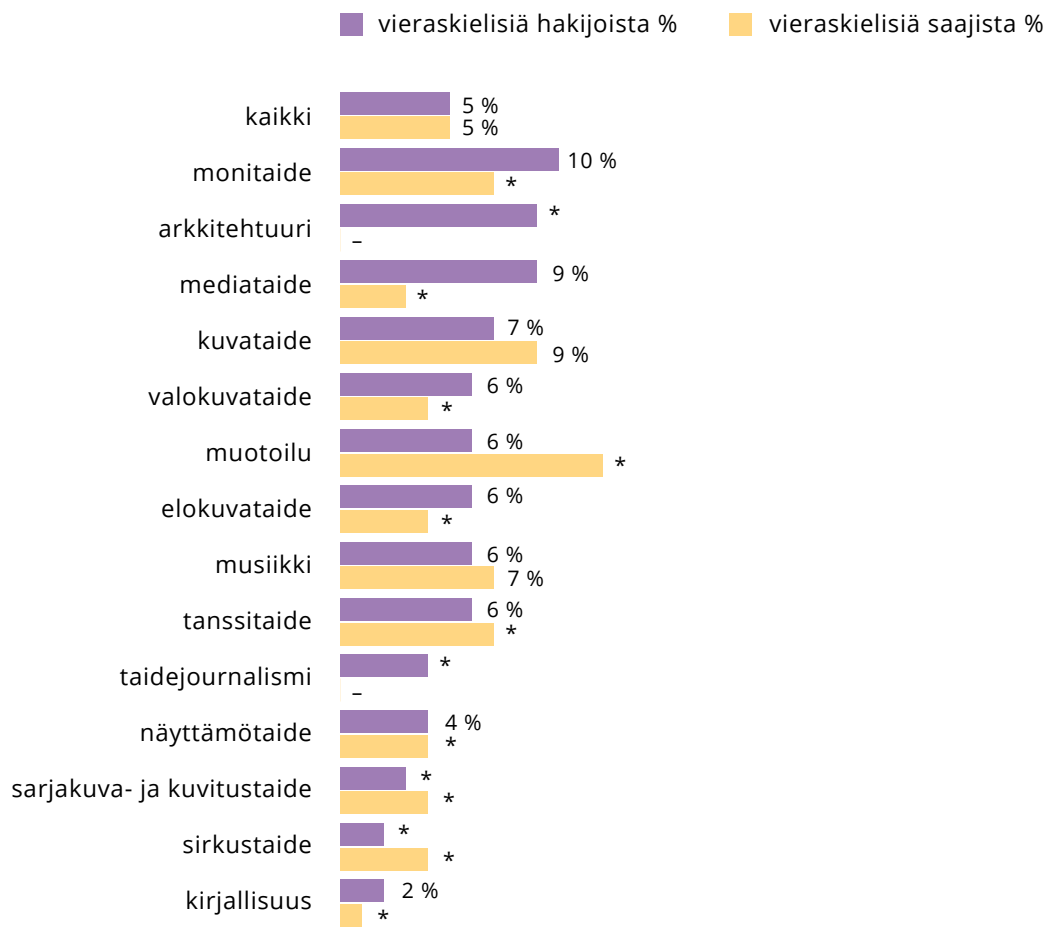

* = alle kymmenen henkilöä.

- Vieraskielisiä¹ oli sekä Taiken apurahojen hakijoista että saajista viisi prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna osuudet ovat samaa luokkaa. Lukumääräisesti eniten vieraskielisiä oli kuvataiteen (110 henkilöä), monitaiteen (45 henkilöä) ja musiikin (43 henkilöä) hakijoissa.

.....
 1 Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia (hakijan ilmoittama äidinkieli). Saamenkielisiä hakijoita oli vuonna 2020 kaikkiaan kymmenen henkilöä (saajia kuusi).

Vieraskielisten osuus (%) taiken apurahojen hakijoista ja saajista taiteenaloittain vuonna 2020 (yksityishenkilöt, pl. korona-apurahat)

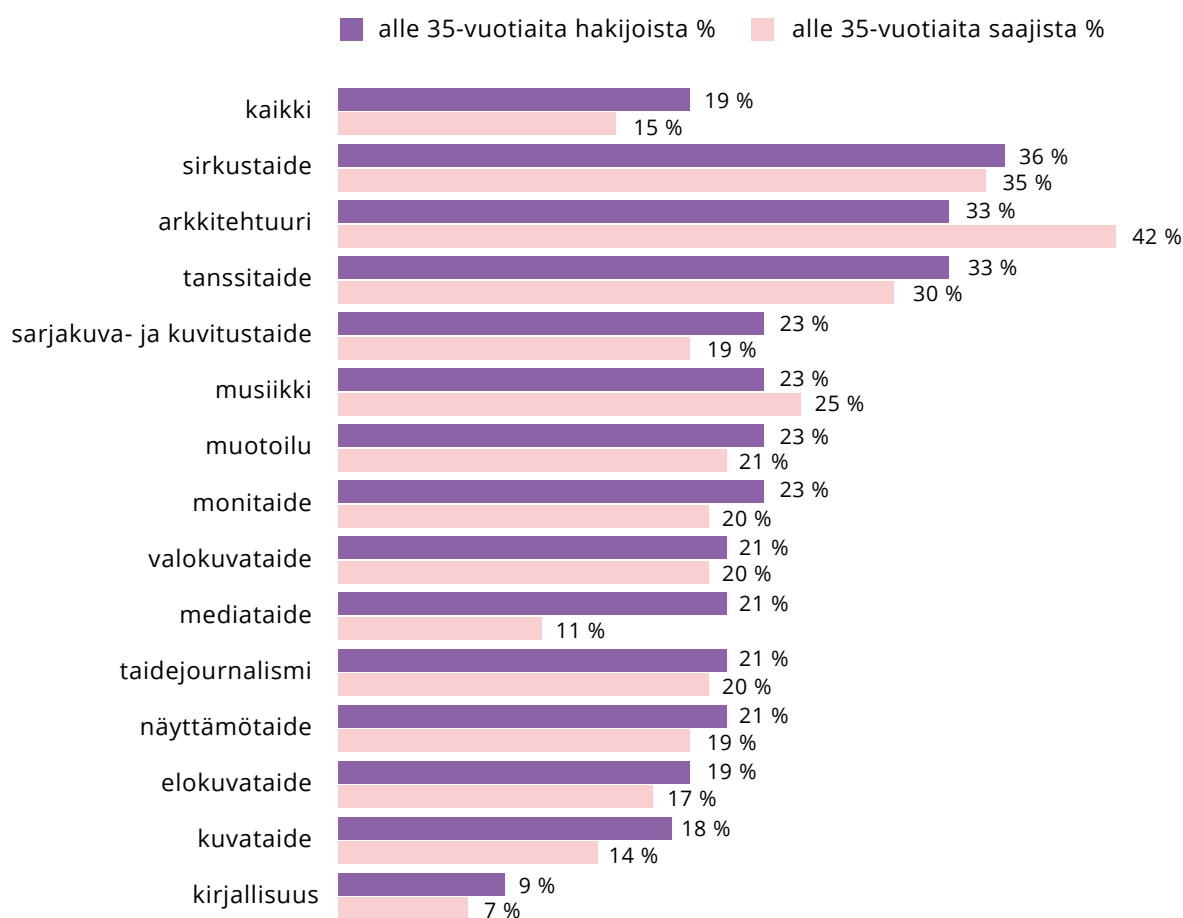

* = alle 10 henkilöä.

7 Apurahojen hakijat ja saajat 2020: ikä, sukupuoli

- Taiken kaikista apurahan hakijoista¹ nuoria, alle 35-vuotiaita, oli 19 prosenttia. Osuus on muutaman prosenttiyksikön korkeampi kuin edellisenä vuonna.² Suhteellisesti eniten alle 35-vuotiaita hakijoita oli sirkustaiteen (36 %) ja tanssitaiteen (33 %) sekä arkkitehtuurin (33 %) aloilla. Pienin nuorten osuus oli kirjallisuudessa (9 %).
- Taiken apurahan hakijoiden keski-ikä vuonna 2020 oli 44 vuotta. Nuorimpia olivat sirkustaiteen (37 v.) ja tanssitaiteen (39 v.) hakijat. Vanhimpia olivat kirjallisuuden (50 v.) hakijat.
- Apurahan saajien keski-ikä oli 43 vuotta. Sekä sirkustaiteen että tanssitaiteen apurahan saajien keski-ikä oli 38 vuotta. Kirjallisuuden apurahan saajien keski-ikä oli 49 vuotta.

Alle 35-vuotiaiden osuus (%) taiken apurahan hakijoista ja saajista vuonna 2020 (yksityishenkilöt)

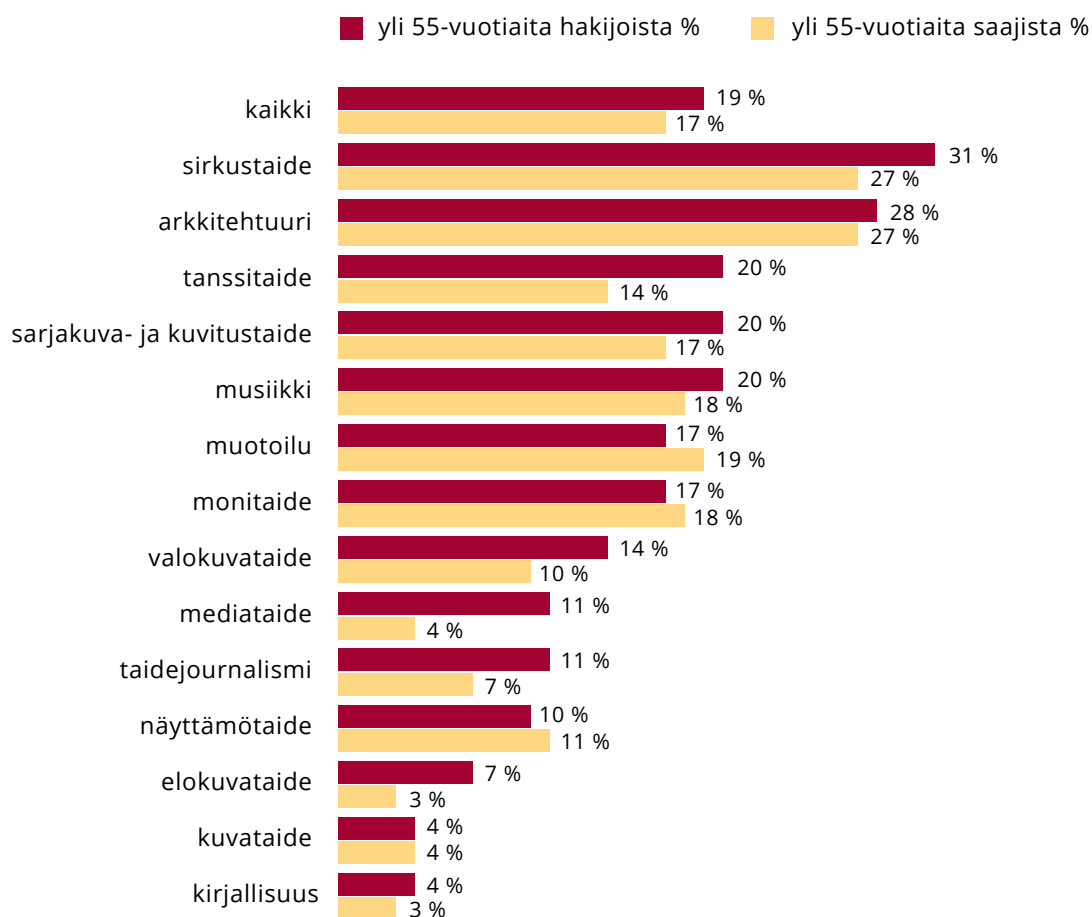

.....
1 Yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteishenkilöitä.

2 Korona-apurahat mukaan lukien nuorten osuus on korkeampi: hakijoista 26 %, saajista 23 %.

- Yli 55-vuotiaita oli Taiken hakijoista 19 prosenttia ja saajista 17 prosenttia. Osuudet ovat muutaman prosenttiyksikön alhaisemmat kuin edellisvuonna.¹ Taiteenalojen väliset erot olivat tässäkin melko suuret. Yli 55-vuotiaita oli eniten kirjallisuuden ja taidejournalismin hakijoissa. Vähiten heitä oli tanssitaiteen ja sirkustaiteen hakijoissa ja saajissa.

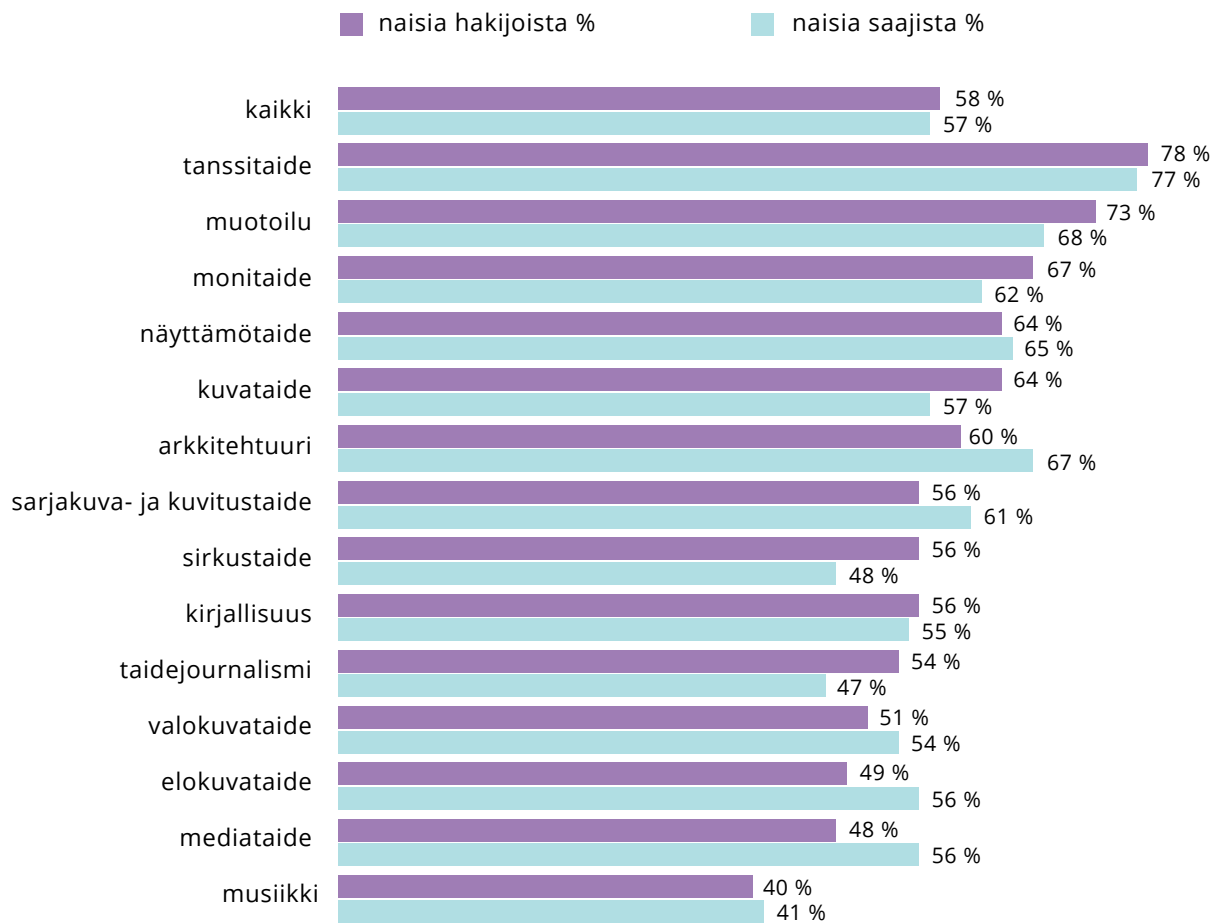
Yli 55-vuotiaiden osuus (%) taiken apurahan hakijoista ja saajista vuonna 2020 (yksityishenkilöt, ilman korona-apurahoja)

- Naisten osuus sekä Taiken apurahan hakijoista että saajista oli lähes 60 prosenttia, mutta vaihteli entiseen tapaan taiteenaloittain. Suurimmillaan naisten osuus oli muotoilussa ja tanssitaiteessa ja pienimmillään musiikissa.
- Korona-apurahat ovat vaikuttaneet Taiken hakijakunnan sukupuolijakaumaan siten, että naisten osuus sekä hakijoista että saajista on laskenut. Naisten osuus hakijoista on 50 prosenttia ja saajista 49 prosenttia. Erityisesti musiikin alalla koronatuilla oli vaikutusta sukupuolijakaumaan. Ilman koronaa naishakijoita on musiikissa 40 prosenttia, mutta korona-apurahat mukaan lukien vain 29 prosenttia. Myös mediataiteessa korona-apurahan hakijoiden joukossa naisia oli vähemmän kuin ns. normaalitilanteessa.

.....
1 Korona-apurahat mukaan lukien yli 55-vuotiaiden osuus hakijoista 15 %, saajista 13 %.

Naisten osuus (%) taiken apurahojen hakijoista ja saajista vuonna 2020 (yksityishenkilöt, ilman korona-apurahoja)

8 Taiteilijaeläkkeet 2020

- Nykymuotoisia taiteilijaeläkkeitä on myönnetty vuodesta 1974 saakka.¹ Lakisääteisiksi taiteilijaeläkkeet muuttuivat vuonna 2016, jolloin opetus- ja kulttuuriministeriö siirsi valtion ylimääräiset taiteilijaeläkkeet Taiken päätettäväksi.
- Lain mukaan ylimääräinen taiteilijaeläke voidaan myöntää taiteilijalle, joka asuu tai on asunut pysyvästi Suomessa, tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan luovana tai esittäväenä taiteilijana. Eläkettä ei ilman erityistä syytä saa myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 60 vuotta.²
- Vuoden 2020 alusta alkavia taiteilijaeläkkeitä haki kaikkiaan 453 henkilöä ja eläke myönnettiin joko kokonaisuena tai puolikkaana 61 taiteilijalle.
- Taiteilijaeläkkeen hakijoiden suurimmat ryhmät edustavat kuvataidetta (123 hakijaa) ja musiikkia (106 hakijaa).
- Naisten osuus eläkkeen hakijoista on pieni, kaiken kaikkiaan noin kolmannes. Valokuvan ja musiikin aloilla naisten osuus hakijoista vain noin kymmenesosa.

Taiteilijaeläkkeiden hakijat taiteenaloittain sekä naisten osuus 2020

	Ikm	Naisia %
Kuvataide	123	50 %
Musiikki	106	11 %
Näyttämötaide	47	36 %
Kirjallisuus	43	47 %
Muotoilu	32	63 %
Valokuvataide	22	9 %
Elokuvataide	17	12 %
Monitaide	16	13 %
Taidejournalismi	14	43 %
Tanssitaide	11	91 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	8	38 %
Arkkitehtuuri	6	17 %
Sirkustaide	5	40 %
Mediataide	3	33 %
Yhteensä	453	35 %

.....
1 Mertanen 2012:
Apurahasta
vanhuudenturvaksi
julkaisu.

2 Laki ylimääräisistä
taiteilijaeläkkeistä
194/2016
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160194>.

9 Muutokset 2019–2020

- Ratkaisevin ero Taiken rahoituksessa vuosien 2019 ja 2020 välillä liittyy koronapandemiaan ja sen myötä jaettavaksi tulleeseen lisärahoitukseen.
- Kaikkiaan vuonna 2020 ylimääräistä, ns. koronatukea myönnettiin Taiken kautta 17,5 miljoonaa euroa. Tämä nosti Taiken myöntämän tukisumman yli 60 miljoonaan euroon, kun se normaalivuonna on ollut runsaat 40 miljoonaa euroa.
- Ilman koronatukea Taike käytti taiteen ja kulttuurin edistämiseen valtionavustuksina vuonna 2020 kaikkiaan 44,2 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 12 prosenttia.
- Taiteen ja kulttuurin tuen osuus valtion menoista oli koronatuki mukaan lukien 0,09 % ja valtion taidebudjetista¹ 10,6 %. Ilman koronatuksia osuudet olivat lievästi aikaisempia vuosia alhaisemmat.
- Apurahoina, avustuksina ja palkintoina taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan myönnetty tuki oli vuonna 2020 kaikkiaan 44,2 miljoonaa euroa (korona-apurahat mukaan lukien 61,7 M€). Kasvua edellisvuoteen oli 12 prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa esittävien taiteiden monivuotisiin toiminta-avustuksiin kohdennetuista korotuksista.
- Kansainväliseen toimintaan kohdennettiin vuonna 2020 tukea kaikkiaan noin 1,3 miljoonaa euroa. Summa on 16 prosenttia pienempi kuin edellisvuonna.
- Taikelle osoitettujen apuraha- ja avustushakemusten määrä ilman ylimääräisiä korona-apurahoja oli noin 11 500 ja se oli laskenut edellisvuodesta yli 900 hakemuksella². Yksittäisiä hakijoita oli noin runsaat 300 vähemmän kuin vuonna 2019 eli laskeva suuntaus hakijoiden määrässä olisi jatkunut ilman korona-apurahoja.
- Taiken normaalituen saajia oli niin ikään vähemmän kuin edellisenä vuonna (-11 %). Saajien määrän väheneminen johtuu pääasiassa suuremmista tukisummista.
- Sen sijaan koronatuki mukaan lukien Taiken apurahojen ja avustusten saajien määrä on kasvanut 140 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.
- Kaikkien Taikesta yksityishenkilöille ja työryhmille myönnettyjen apurahojen – ilman korona-apurahoja - mediaani oli vuonna 2020 yli 1 000 euroa suurempi kuin edellisvuonna (6 800 € → 7 500 €).
- Useamman kuin yhden hakemuksen jättäneiden hakijoiden määrä (noin 2 500) oli normaalitukien osalta hieman pienempi kuin edellisvuonna (noin 300 hakijaa).
- Koronatukien vuoksi koko hakijajoukossa oli kuitenkin huomattavasti aiempaa enemmän (yli 5 000 hakijaa) sellaisia, jotka olivat jättäneet vuoden 2020 aikana useamman kuin yhden hakemuksen.

.....
1 Opetus- ja kulttuuriministeriön menoluokka "Taide ja kulttuuri".

2 Lukumäärään ei ole laskettu taiteilijaeläkehakemuksia, joita oli 453. Taiteilijaeläkkeet mukaan lukien hakemusmäärä oli kaikkiaan noin 12 000.

- Eri taiteenalojen osuus tuen hakijoista ja saajista Taiken normaalitukea tarkasteltaessa pysyi lähes ennallaan. Edelleen kuvataiteen ja kirjallisuuden osuudet olivat suurimmat sekä hakijoista että saajista. Sen sijaan koronatuki mukaan lukien taiteenalojen osuus hakijoista ja saajista muuttuu. Musiikin osuus nousee "normaalista" noin 15 prosentista 28 prosenttiin hakijoista ja kirjallisuuden osuus putoaa 18 prosentista 13 prosenttiin. Myös apurahojen ja avustusten saajista musiikki nousee noin 15 prosentin osuudesta 28 prosenttiin ja kirjallisuuden osuus puolestaan laskee 21 prosentista 11 prosenttiin.
- Apurahan/avustuksen saaneiden osuus hakijoista oli hieman pari prosenttiyksikköä alhaisempi kuin edellisvuonna (35 % → 33 % ilman korona-apurahoja). Taiteenaloittaiset erot olivat jälleen suuret. Monitaiteessa ja taidejournalismissa myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli alle 20 prosenttia, kun taas kirjallisuudessa ja sirkustaiteessa osuus oli lähes 40 prosenttia. Kulttuurialan tukea hakeneista 49 prosenttia sai myönteisen päätöksen.
- Taiken apurahan hakijoiden ja saajien keski-ikä on laskenut edellisvuodesta (hakijat 46 → 44 v., saajat 45 → 43 v.)¹. Taiteenaloittain hakijoiden keski-ikä vaihteli sirkustaiteen 37 vuodesta kirjallisuuden 50 vuoteen. Apurahan saajista keski-ikältään nuorimpia olivat sirkustaiteilijat ja tanssitaiteilijat (38 v) ja vanhimpia kirjallisuuden apurahan saajat (49 v).
- Nuorten, alle 35-vuotiaiden, osuus hakijoista ja saajista oli edellisvuodesta hieman noussut. Alle 35-vuotiaita oli apurahojen hakijoista 19 prosenttia (nousua kolme prosenttiyksikköä) ja saajista 15 prosenttia (nousua samoin kolme prosenttiyksikköä).
- Yli 55-vuotiaiden osuus sen sijaan oli hieman laskenut. Osuus hakijoista vuonna 2020 oli 19 prosenttia ja siinä oli edellisvuoteen verrattuna kahden prosenttiyksikön lasku. Apurahan saajista yli 55-vuotiaita oli 17 prosenttia (vuonna 2019 20 prosenttia). Taiteenalojen välinen vaihtelu myös yli 55-vuotiaiden osuuksissa on suurta, alkaen tanssitaiteen 4 prosentista kirjallisuuden 31 prosenttiin.
- Koronatuki mukaan lukien Taiken hakijoiden ja saajien ikäjakauma poikkeaa jossain määrin "normaalista": nuorten osuus on suurempi (26 % hakijoista, 23 % saajista) ja yli 55-vuotiaiden osuus pienempi (hakijoista 15 %, saajista 13 %).

Taiken apurahan hakijoiden keski-ikä on 44 vuotta ja saajien 43 vuotta

.....
 1 Korona-apurahat mukaan lukien:
 hakijat 43 vuotta,
 saajat 42 vuotta.

- Naisten osuus hakijoista ja saajista oli edellisvuosien tasolla eli osuus molemmissa lähellä 60 prosenttia. Taiteenaloittaiset vaihtelut suhteellisen suuria, alkaen musiikin alle 40 prosentista tanssin lähes 80 prosenttiin.
- Korona-apurahat mukaan lukien naisten osuus hakija- ja saajamäärästä laskee jossain määrin. Kaikkiaan hakijoista naisia on 50 prosenttia ja saajista 49 prosenttia. Taiteenaloittainen vaihtelu ulottuu musiikin alle 30 prosentista tanssin 75 prosenttiin.
- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus Taiken hakijoista ja saajista oli samaa luokkaa kuin edellisvuonna eli hakijoista 49 prosenttia ja saajista 51 prosenttia.
- Korona-apurahojen hakijat ja saajat ovat keskittyneet pääkaupunkiseudulle, sillä heidät mukaan lukien osuus hakijoista on 51 prosenttia ja saajista 56 prosenttia.
- Ruotsinkielisten osuus hakijoista oli pysynyt jotakuinkin edellisvuoden tasolla eli sekä hakijoista että saajista 5 prosenttia. Korona-apurahat eivät ole juurikaan vaikuttaneet ruotsinkielisten osuuksiin.
- Vieraskielisten¹ osuus hakijoista ja saajista oli niin ikään 5 prosenttia. Korona-apurahoilla ei ollut lainkaan vaikutusta suuntaan tai toiseen.
- Taiteilijaeläkkeiden hakijoiden määrä oli laskenut edellisvuodesta noin 90 hakijalla. Eläkkeen (joko kokonaisen tai osaeläkkeen) sai 61 henkilöä.

**Korona-apurahojen
hakijat ovat keskittyneet
pääkaupunkiseudulle.
Osuus hakijoista on**

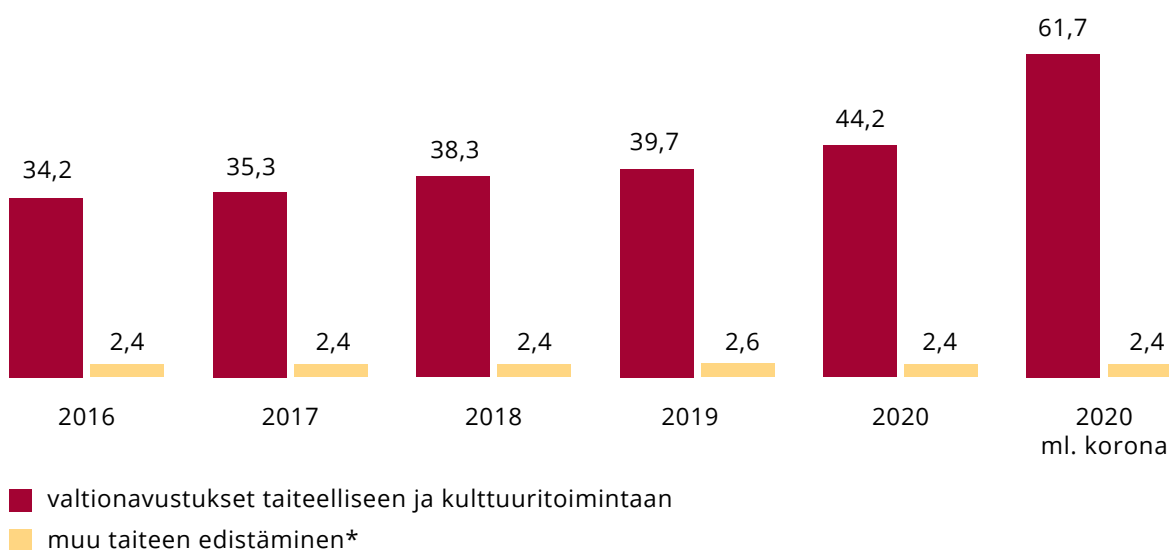
51 %

.....
**1 Muuta kuin
suomea, ruotsia
tai saamea äidin-
kielenään puhuvat.**

10 Aikasarjoja taiken tuesta, hakijoista ja saajista 2016–2020

- Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat taiteen ja kulttuurin edistämiseen ovat edelleen jatkaneet kasvuaan. Kasvua on ollut ns. normaalitukien osalta mutta myös vuonna 2020 jaettujen ylimääräisten korona-apurahojen vuoksi¹.

Taiken määrärahat taiteen ja kulttuurin (€ milj.) edistämiseen* vuosina 2016–2020

* kehittämisohjelmat, asiantuntijapalvelut, tiedontuotanto jne.

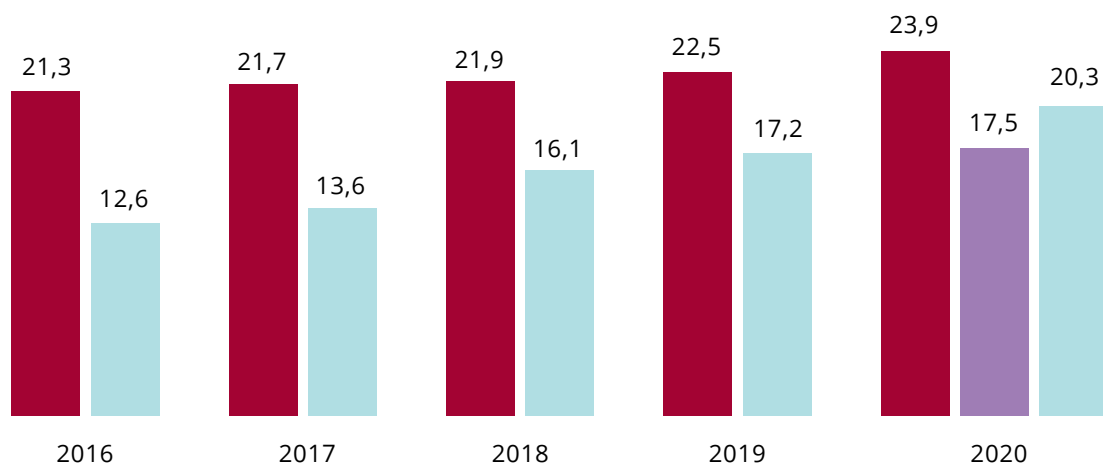

Taiken myöntämä rahoitus on tasaisesti kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana

.....
1 Kaikkiaan 17,5 M€ kolmessa eri jaossa vuoden 2020 aikana.

- Yksityishenkilöille ja työryhmille kohdistettu apurahasumma on viimeisen viiden vuoden aikana kasvanut 2,5 M€ (12 %). Yhteisöille kohdistettu tuki on samalla ajanjaksolla kasvanut 7,7 miljoonaa euroa (61 %).

Taiken apurahat* yksityisille ja avustukset yhteisöille € vuosina 2016–2020

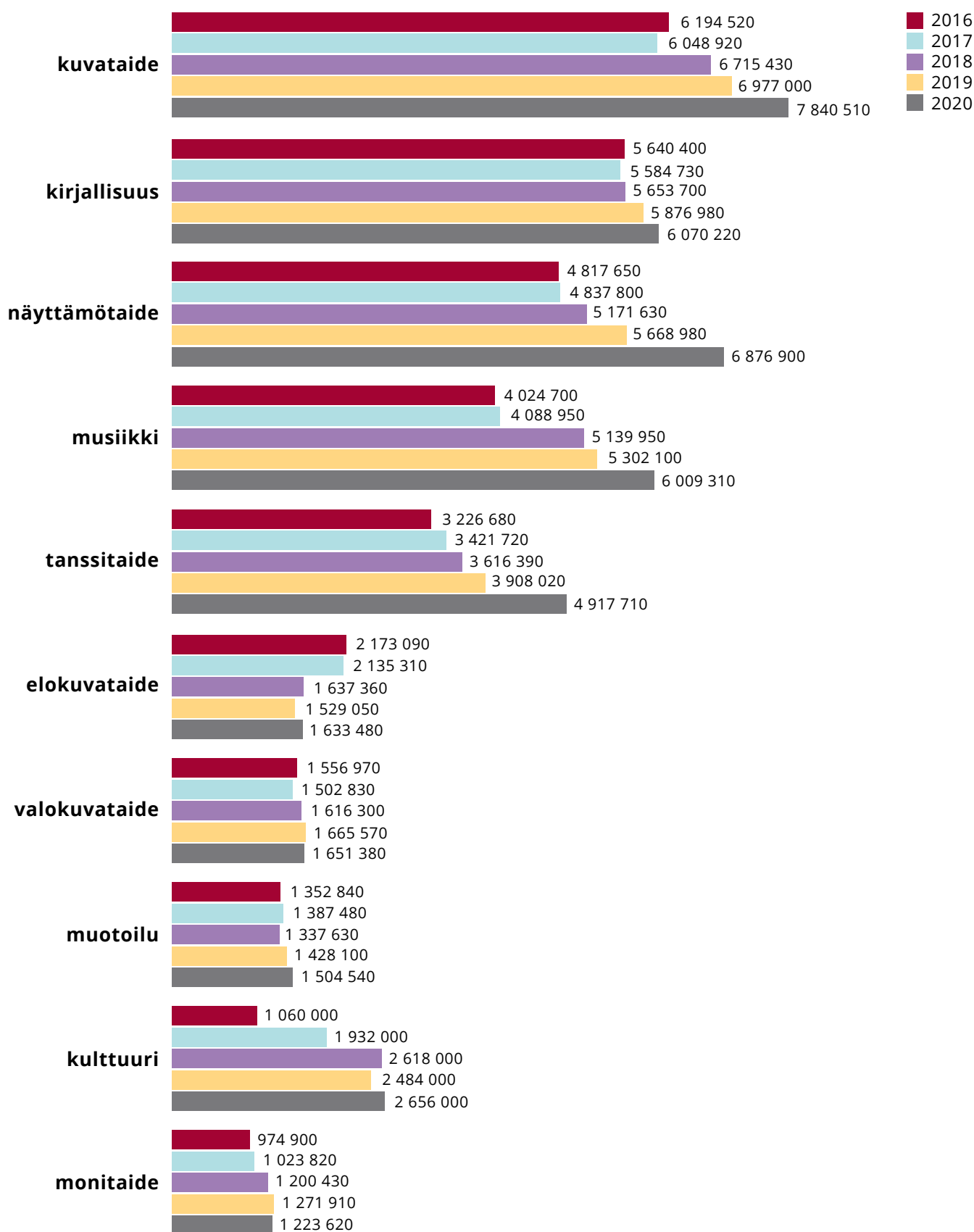
- apurahat yksityisille
- avustukset yhteisöille
- korona-apurahat

* Sisältää maksussa olevat 0,5–10-vuotiset työskentelyapurahat.

- Taiteen edistämiskeskuksen ja sen edeltäjän taiteen keskustoimikunnan tuesta suurin osuus on koko tukijärjestelmän toiminnan ajan (vuodesta 1968) kohdistunut ”neljälle suurelle” eli kirjallisuudelle, kuvataiteelle, musiikille ja näyttämötaiteelle.
- Viimeisen viiden vuoden aikana ”suurten” taiteenalojen tuki on kasvanut tai pysynyt ennallaan. Poikkeuksena elokuvataide, jossa pudotus johtuu elokuvan laatutuen siirtämisestä vuonna 2018 Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi. Kirjallisuuden tuki on ollut maltillisempaa kuin esittävien taiteiden (näyttämötaide, tanssitaide, sirkustaide, musiikki).
- Kehityslinjoja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että tukisummat on laskettu hyvin erityyppisistä määrärahoista, jotka eivät ole valtion budjetissa yhtenäisesti näkyvissä, eivätkä välttämättä kyseiselle taiteentalalle ”korvamerkittyjä”.¹

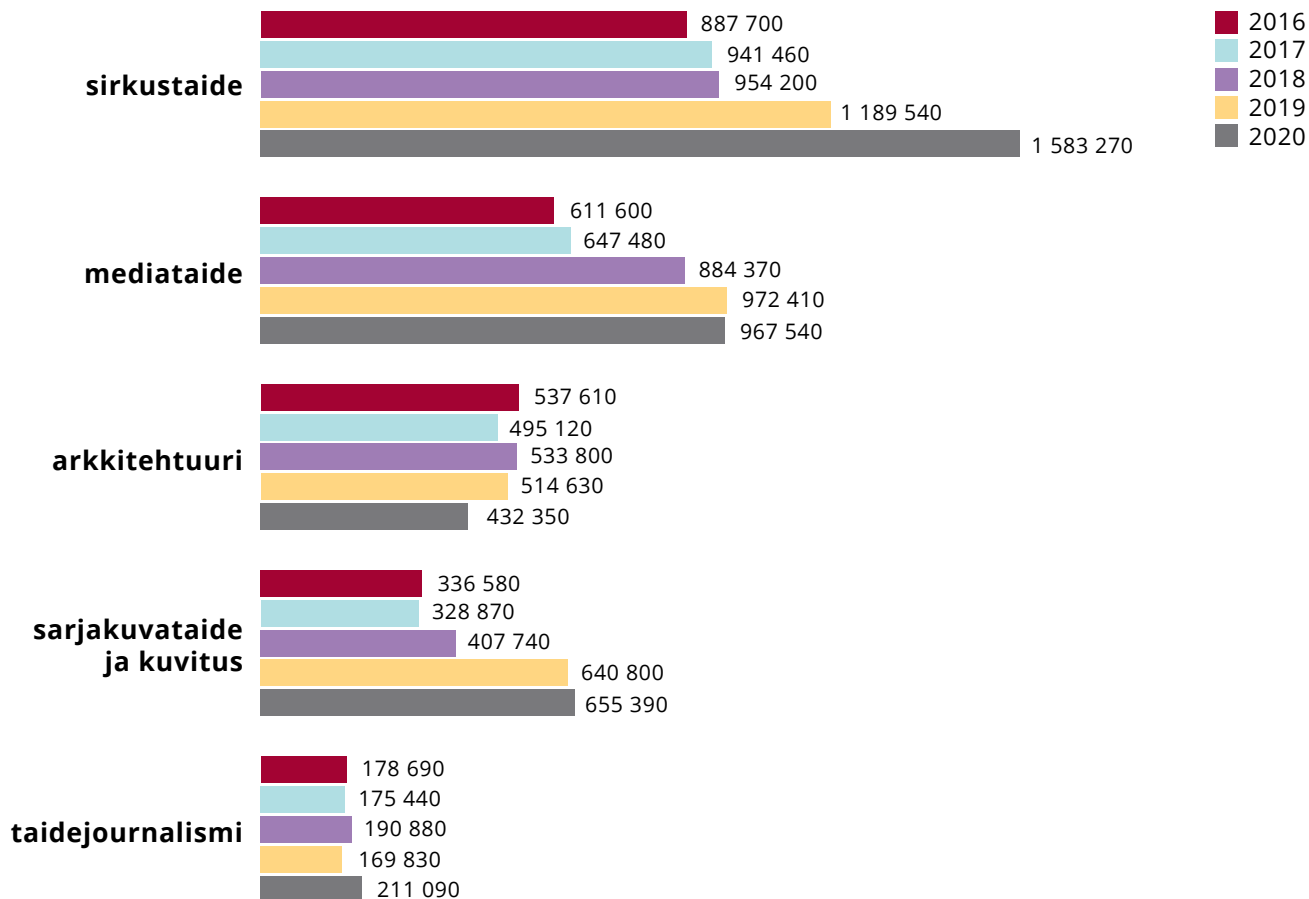
1 Esimerkiksi kirjallisuuden tuki muodostuu seuraavista tukimuodoista: kirjastoapurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), taiteilija-apurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), kohdeapurahat ja muut projekteihin tarkoitettut valtakunnalliset apurahamuodot (veikkausvoittovaroista), yhteisöjen valtakunnalliset erityisavustukset (veikkausvoittovaroista), valtionpalkinnot (veikkausvoittovaroista), alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat sekä valtionavustukset yhteisöille (veikkausvoittovaroista ”alueelliseen taiteen edistämiseen”), alueelliset taidepalkinnot (veikkausvoittovaroista).

Taiken tuki 2016–2020, "suurimmat taiteenalat" (tuki yli 1,0 miljoonaa €, ilman koronatukea)

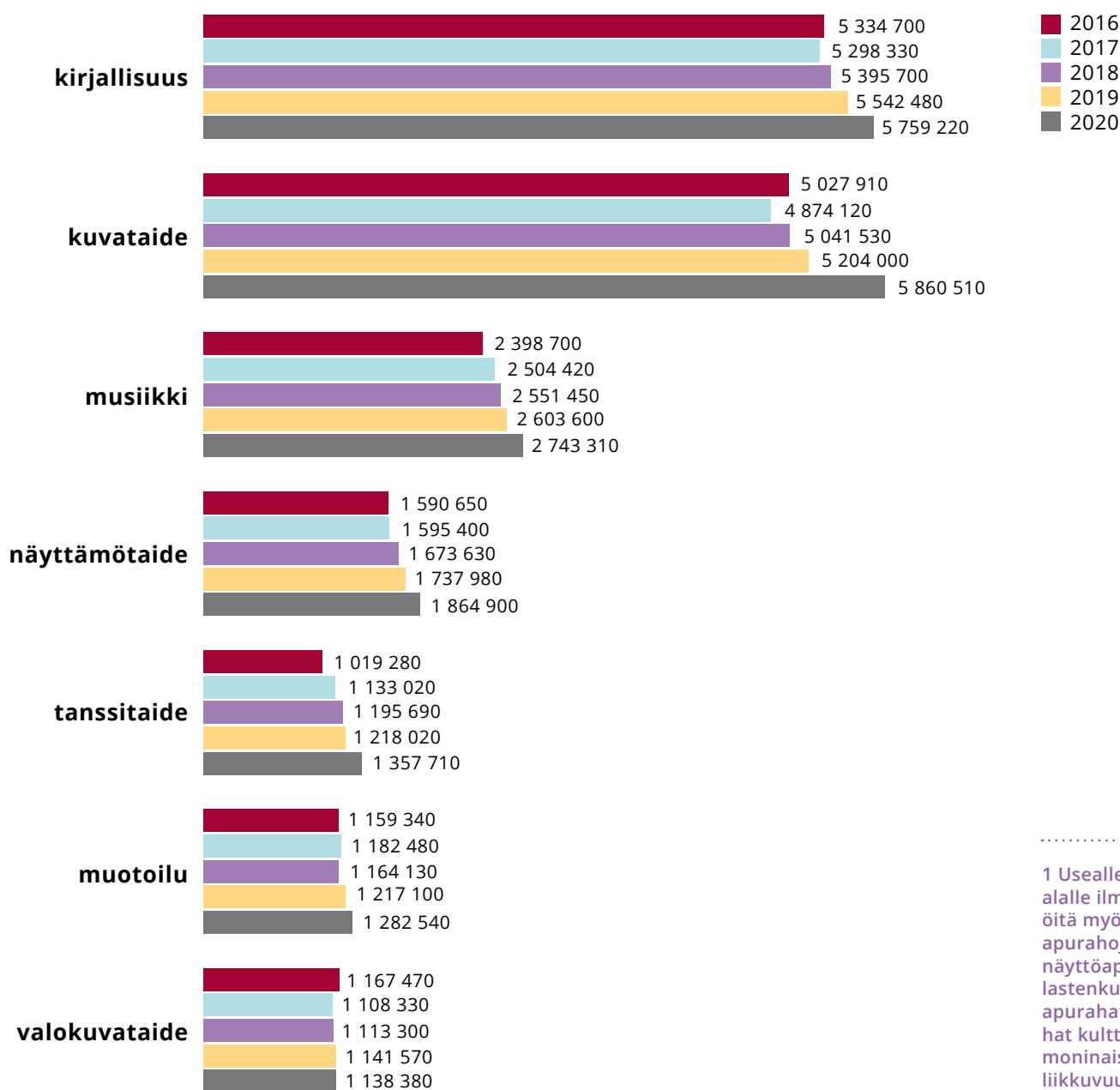
- Ns. pienten taiteenalojen rahoitus on kasvanut myös, mutta maltillisemmin. Ainoastaan arkkitehtuurin tuki on viimeisen viiden vuoden aikana laskenut.

Taiteen edistämiskeskuksen tuki (€) taiteelliseen toimintaan 2016–2020, "pienet taiteenalat" (ilman koronatukea)

- Yksityishenkilöille ja työryhmille myönnettäviä apurahoja tarkasteltaessa ”suurten” taiteenalojen välinen suhde pysyy jotakuinkin ennallaan. Apurahoina myönnettävä summa on pysynyt eri taiteenaloilla kohtuullisen vakiintuneena ja noussut tasaisesti. Mahdolliset muutokset johtuvat ns. ei-korvamerkityistä apurahoista¹, joissa voi olla vaihtelua. Lievä tuen nousu johtuu myös taiteilija-apurahojen vuosittaisista korotuksista.

Yksityishenkilöille² apurahoina myönnetty tuki 2016–2020, ”suuret taiteenalat” (ilman korona-apurahoja)

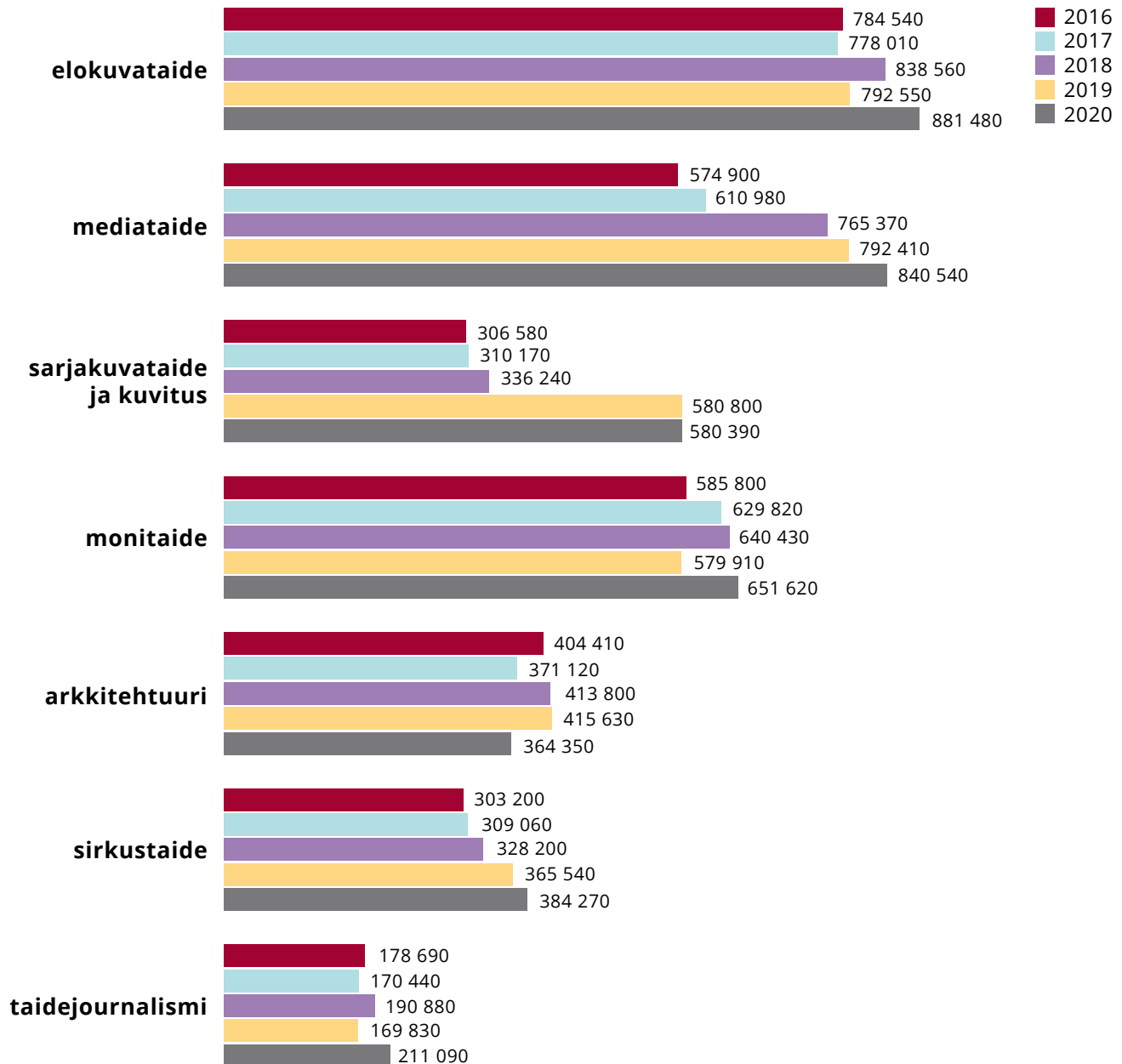

1 Usealle taiteen-
alalle ilman kiinti-
öitä myönnettäviä
apurahoja ovat
näyttöapurahat,
lastenkulttuuri-
apurahat, apura-
hat kulttuuriseen
moninaisuuteen,
liikkuvuusapu-
rahat, alueelliset
työskentely- ja
kohdeapurahat.

2 Sisältää
työryhmät,
ei yhteisöjä.

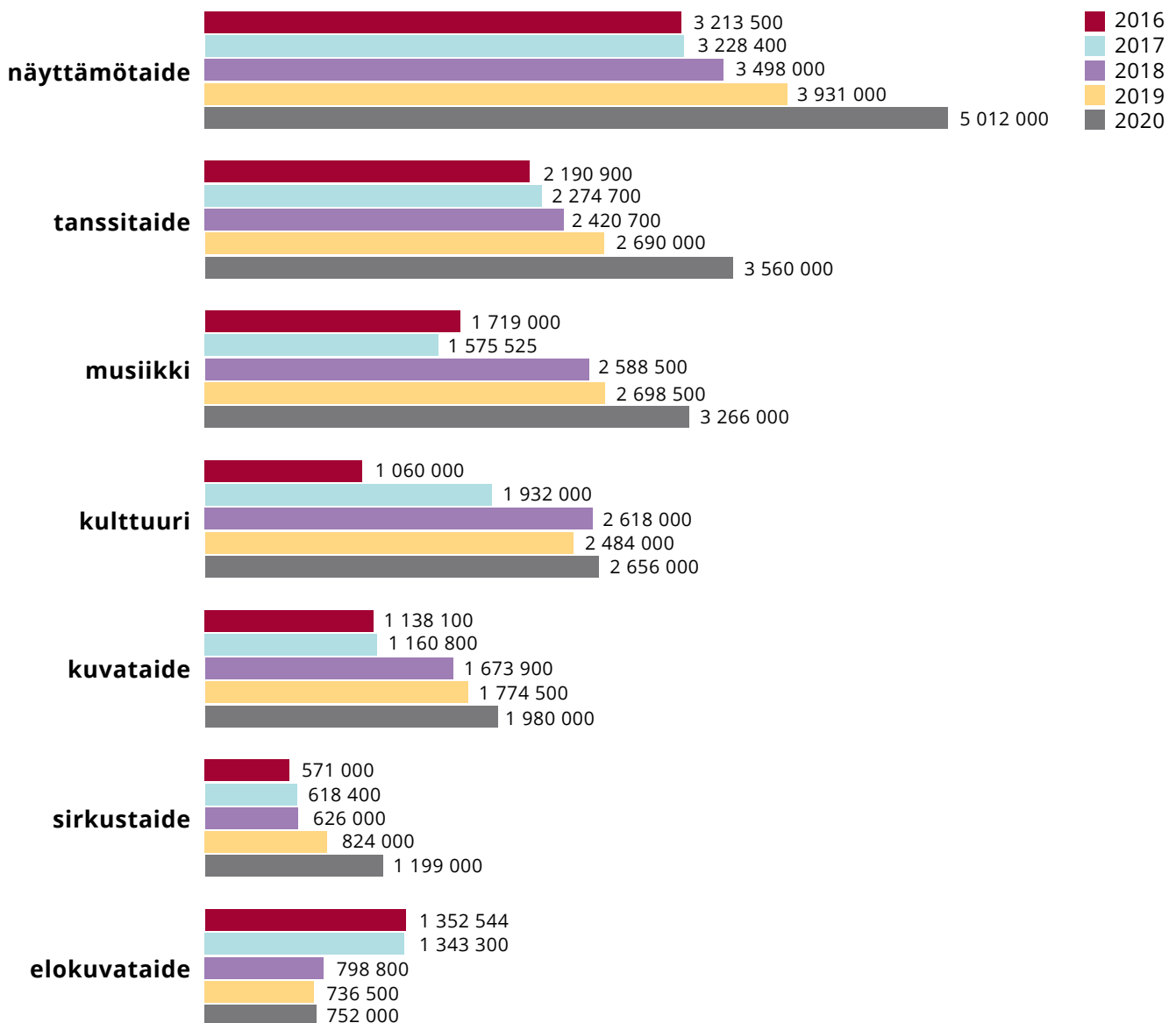
- Keskimääräinen vuosikasvu on useimmilla ns. pienillä aloilla plussan puolella viiden vuoden tarkastelussa. Ainoastaan arkkitehtuurissa apurahoina myönnetty tuki on laskenut.

Yksityishenkilöille apurahoina myönnetty tuki 2016–2020, "pienet taiteenalat"

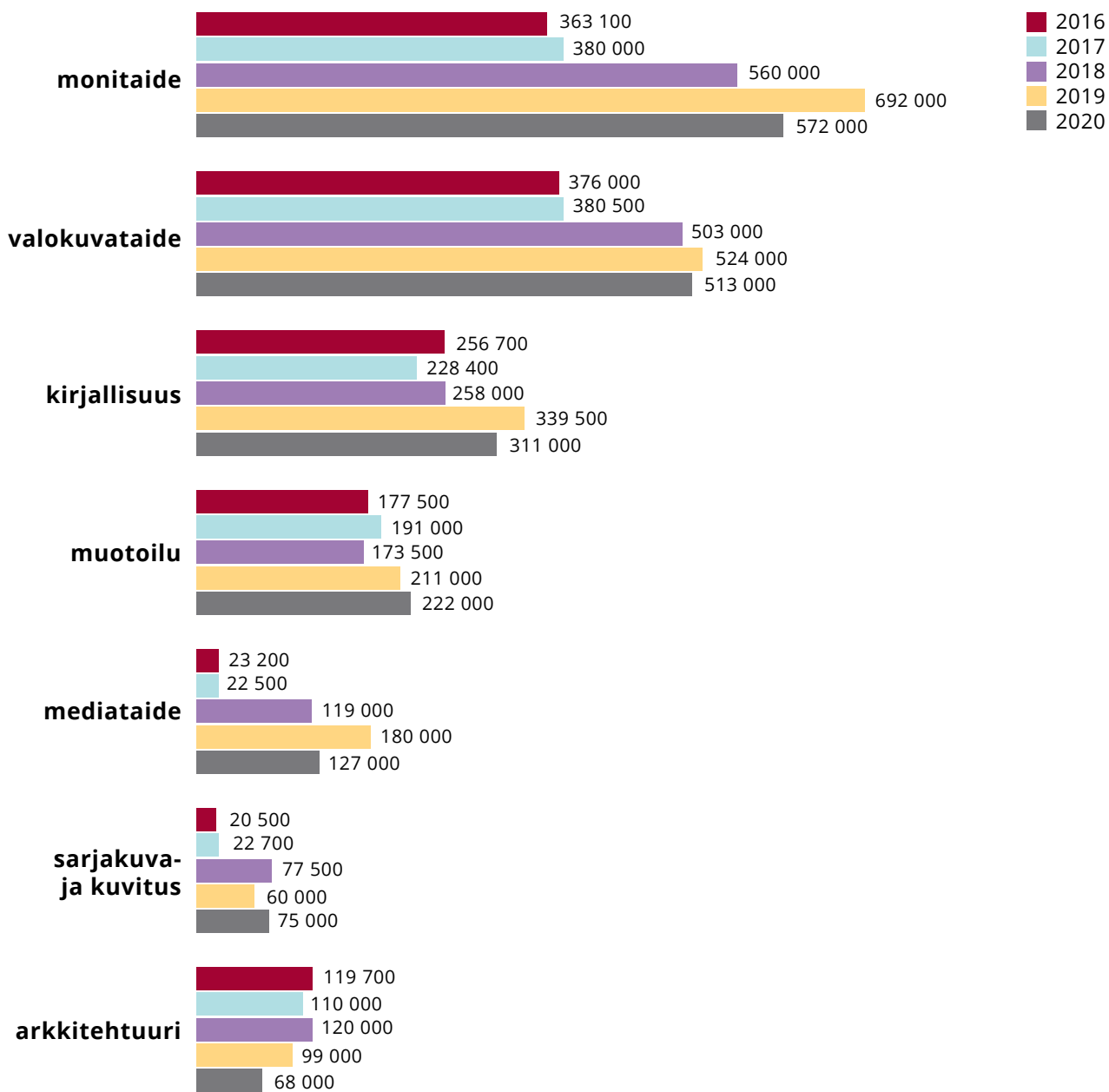

- Yhteisöjen tukimuodoissa on useimpien alojen kohdalla kasvua. Ainoastaan elokuvataiteessa reipas pudotus elokuvan laatutuen siirryttyä vuonna 2018 Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi.

Yhteisöille avustuksina myönnetty tuki 2016–2020, "suuret taiteenalat"

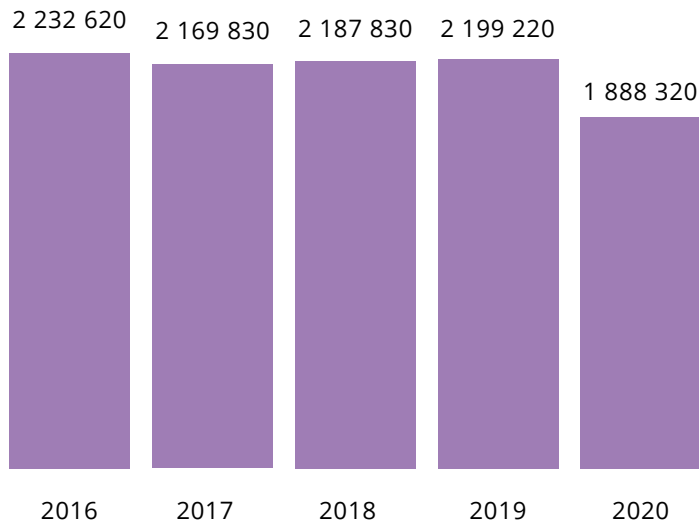

Yhteisöille avustuksina myönnetty tuki 2016–2020, "pienet taiteenalat"

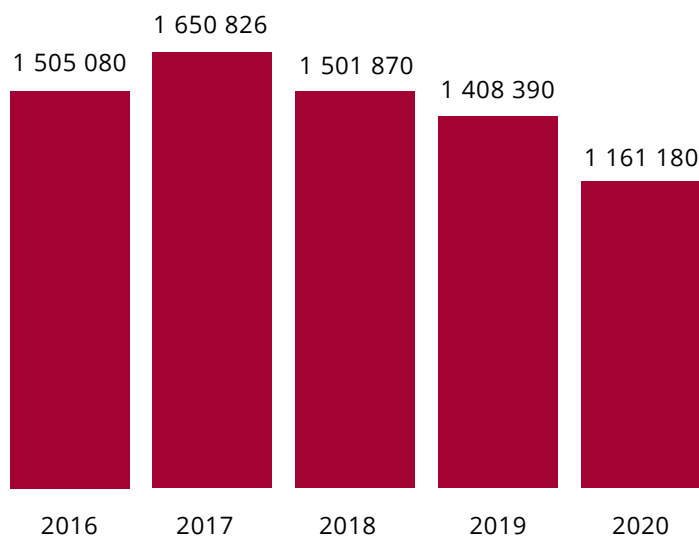

- Taiteen edistämiskeskuksen kehittämishjelmiin ja asiantuntijapalveluihin kohdennettu rahoitus on laskenut viimeisen viiden vuoden aikana runsaat 300 000 euroa (- 15 %).
- Läänintaiteilijoiden palkkamenot ovat niin ikään laskeneet yli 300 000 euroa (-23 %).

Taiken kehittämishjelmiin/asiantuntijapalveluihin kohdennettu rahoitus 2016–2020 (€)

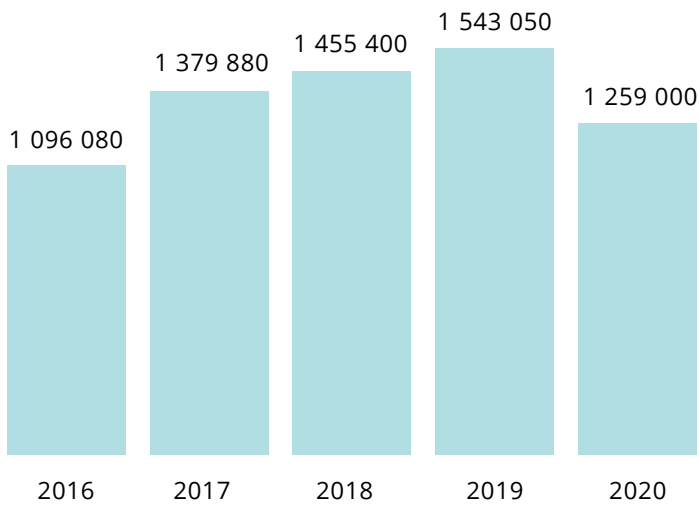

Taiken läänintaiteilijoiden palkkamenot 2016–2020

- Taiteen edistämiskeskuksen panostus kansainväliseen toimintaan on vaihdellut ja oli suurimmillaan vuonna 2019. Vuoteen 2016 verrattuna nousua on runsaat 150 000 euroa eli 15 prosenttia.

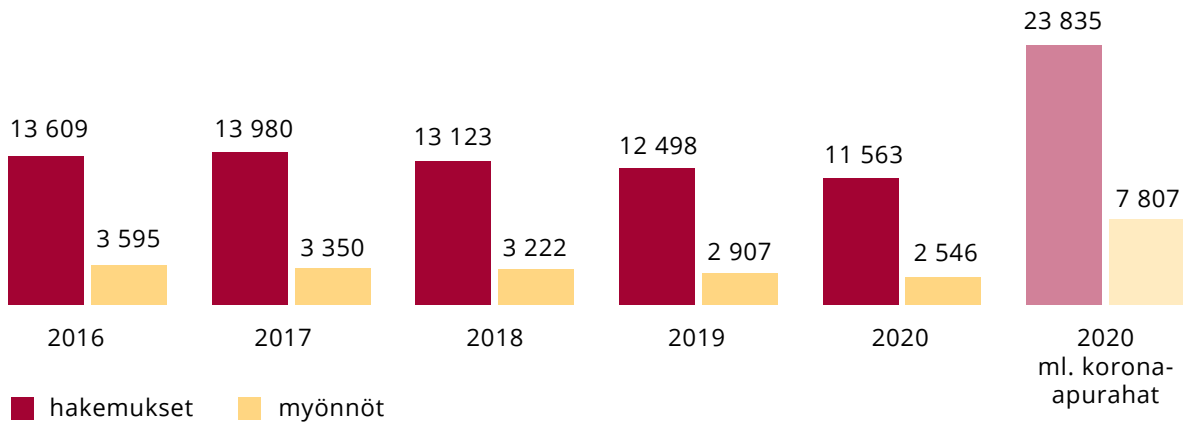
Taiken tuki kansainvälistymiseen (€) vuosina 2016–2020

**Kansainvälistymiseen
kohdennettu tuki oli
suurimmillaan
vuonna 2019**

- Taiteen edistämiskeskuksen hakemusten määrä on viiden vuoden aikana jatkanut laskuaan kun mukaan ei lasketa vuoden 2020 ylimääräisiä korona-apurahoja. Laskua on ollut yli 2000 hakemusta (-15 %).
- Myös myöntöjen määrä on laskenut, sillä yksittäiset tukisummat ovat kasvaneet. Myöntöjen määrässä laskua on runsas 1000 myöntöä (-29 %).

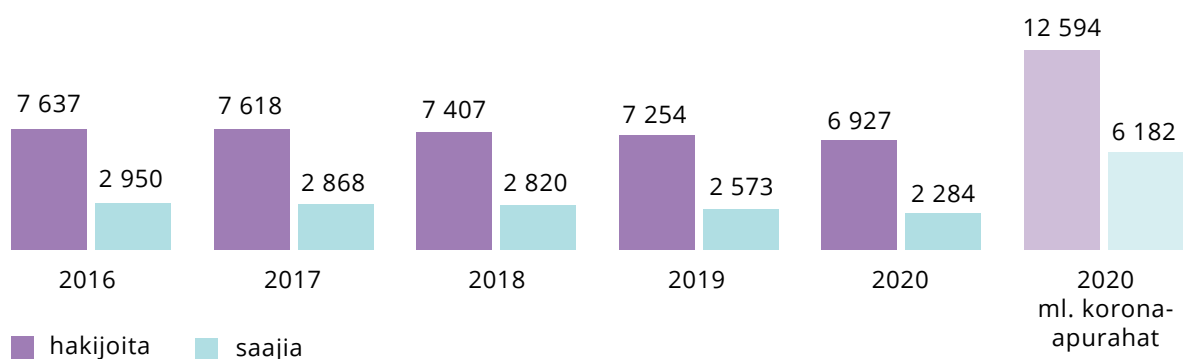
Taiken hakemusten ja myöntöjen määrä* 2016–2020

* Ei sisällä taiteilijaeläkehakemuksia ja myöntöjä.

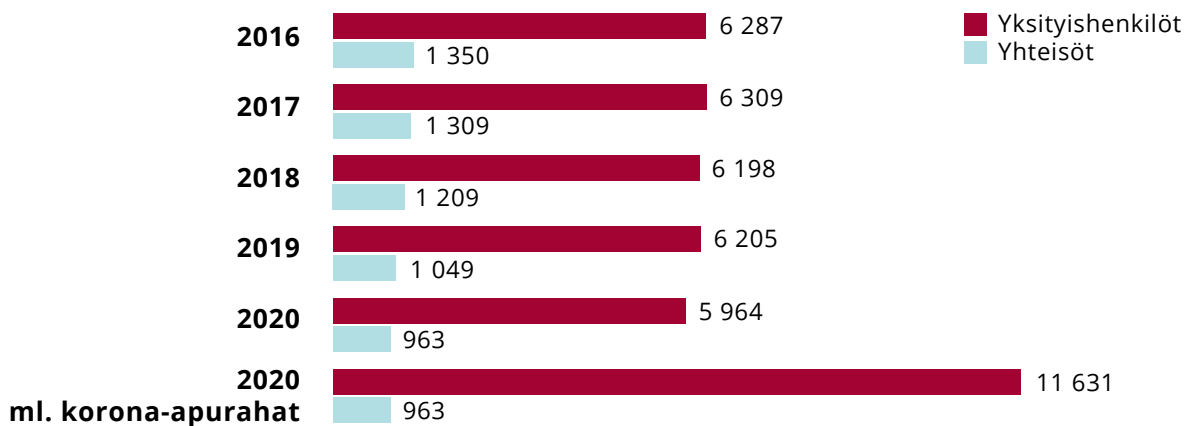
- Niin ikään hakijoiden määrä on ollut vuodesta 2013 laskusuuntainen ja trendi jatkuu. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen korona-apurahojen vuoksi, jotka kaksinkertaistivat lähes hakijamäärän. Ilman korona-apurahoja hakijoiden määrä on viidessä vuodessa laskenut noin 700 hakijaa (-9 %).
- Myös apurahojen ja avustusten saajien määrä on laskenut lähes 700 myönteisen päätöksen saajalla (-23 %).

Taiken apurahojen/avustusten hakijat ja saajat (lkm) 2016–2020

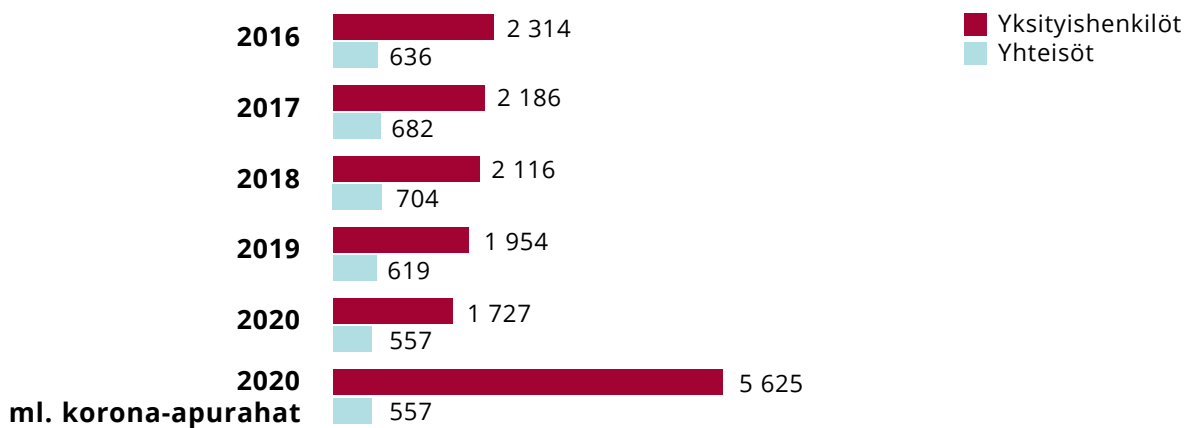

Taiken apurahojen/avustusten hakijat ja saajat (lkm) 2016–2020: yksityishenkilöt* ja yhteisöt

Hakijat

Saajat

* Ml. työryhmät.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat* taiteenaloittain 2016–2020 (ilman korona-apurahoja)

	2016	2017	2018	2019	2020
Kuvataide	1 607	1 674	1 637	1 731	1 701
Kirjallisuus	1 463	1 319	1 294	1 323	1 287
Musiikki	1 140	1 198	1 138	1 103	1 101
Näyttämötaide	816	851	809	836	735
Monitaide	585	629	607	520	602
Tanssitaide	375	390	425	390	363
Valokuvataide	382	390	350	372	342
Mediataide	265	278	274	337	331
Muotoilu	407	378	346	336	331
Elokuvataide	452	450	340	308	333
Kulttuuri	273	220	290	272	323
Sarjakuva- ja kuvitustaide	123	134	120	251	242
Sirkustaide	142	147	138	141	126
Arkkitehtuuri	91	78	63	75	62
Taidejournalismi	64	64	66	70	89
Performanssi- ja esitystaide**	136	171	163	-	-
Kuvitus**	89	122	122	-	-
Ympäristötaide**	63	80	63	-	-
Valo- ja äänitaide**	58	72	53	-	-
Kaikki (ilman päällekkäisyyksiä)	7 637	7 619	7 407	7 254	6 927

* Yksityiset ja yhteisöt, valtakunnalliset ja alueelliset tukimuodot.

** Taiteenala ei enää erillisenä käytössä tietokannassa.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten saajat* taiteenaloittain 2016–2020 (ilman korona-apurahoja)

	2016	2017	2018	2019	2020
Kirjallisuus	590	581	551	529	472
Kuvataide	561	519	506	495	460
Musiikki	424	408	411	372	342
Näyttämötaide	294	283	276	279	215
Kulttuuri	93	123	193	163	159
Tanssitaide	150	167	158	143	131
Valokuvataide	130	129	116	106	92
Muotoilu	144	130	115	103	99
Mediataide	90	99	90	103	79
Monitaide	132	130	126	99	98
Sarjakuva- ja kuvitustaide	53	48	47	82	76
Elokuvataide	164	132	95	74	82
Sirkustaide	62	63	55	58	49
Arkkitehtuuri	44	35	37	34	22
Taidejournalismi	16	14	14	15	16
Performanssi- ja esitystaide	38	39	41	-	-
Kuvitus	38	43	39	-	-
Valo- ja äänitaide	23	23	19	-	-
Ympäristötaide	20	24	15	-	-
	2950	2868	2820	2573	2284

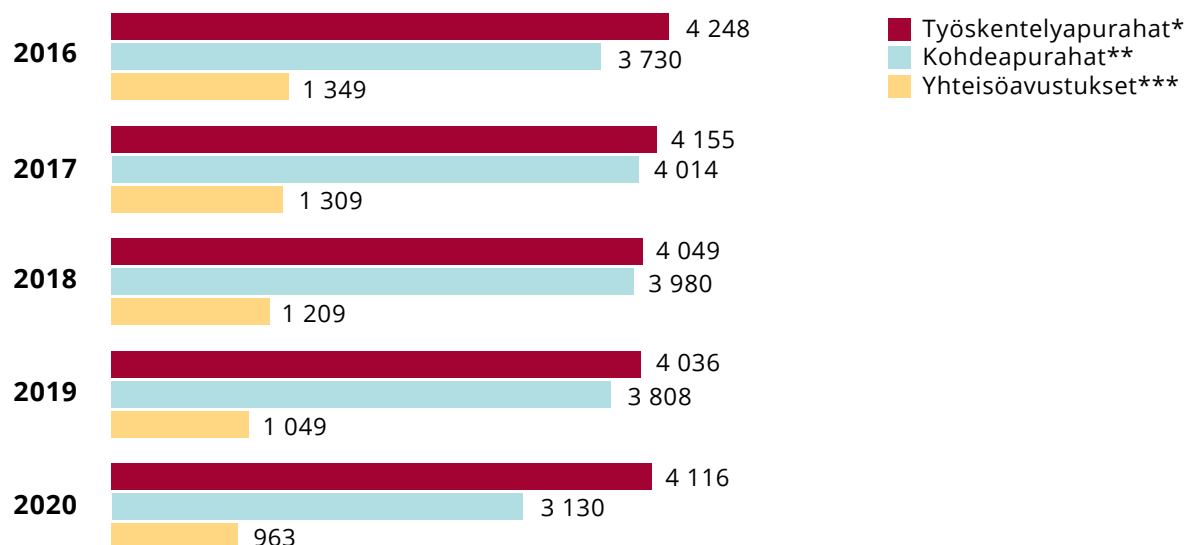
* Yksityiset ja yhteisöt, valtakunnalliset ja alueelliset tukimuodot.

** Taiteenala ei enää erillisenä käytössä tietokannassa.

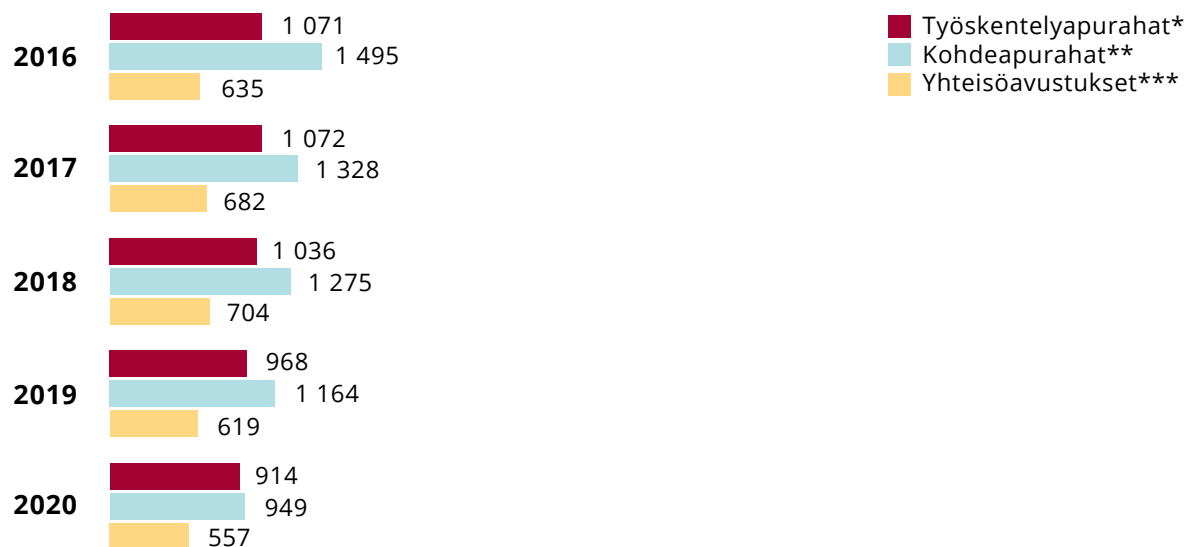
- Työskentelyyn kohdenneet apurahat ovat edelleen Taiken tukimuodoista haetuimmat, mutta näidenkin hakijamäärissä on lievää laskua kuluneen viiden vuoden aikana (- 3 %). Yhteisöhakijoiden määrä on laskenut suhteellisesti eniten viiden vuoden aikana (- 29 %).
- Myös eri tukimuotojen saajien määrä on vähentynyt kuluneen viiden vuoden aikana. Pääasiassa syynä on ollut myönnettyjen summien kasvaminen. Työskentelyapurahojen saajien määrä on vuosina 2016–2020 laskenut -15 prosenttia, kohdeapurahojen peräti -37 prosenttia ja yhteisöavustusten saajien määrä -12 prosenttia.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat tukimuodoittain 2016–2020 (ilman korona-apurahoja)

Hakijat

Saajat

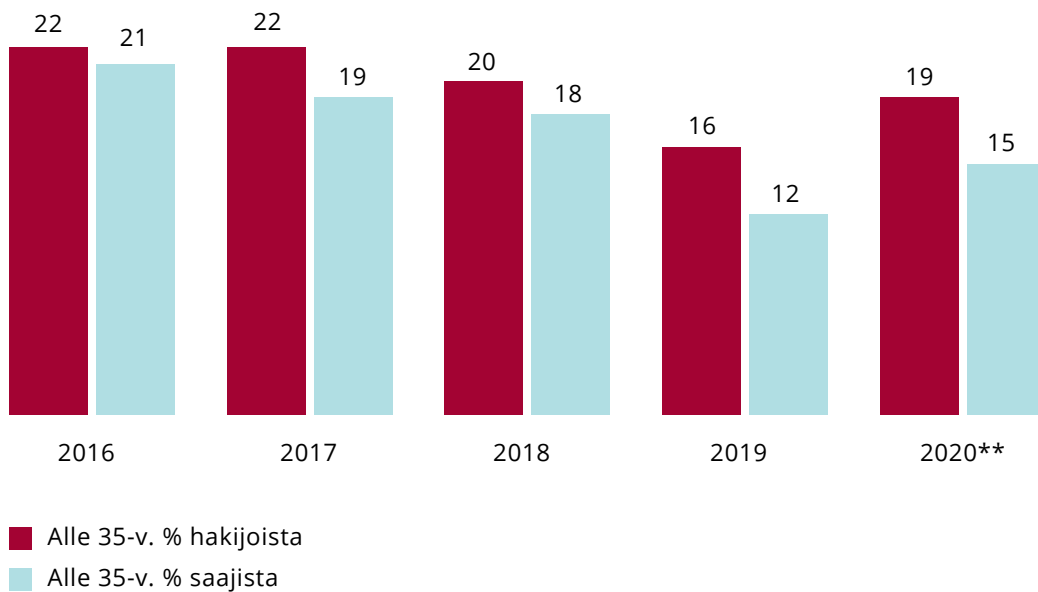
* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat.

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erytis- ja toiminta-avustukset ja muut yhteisöavustukset.

- Nuorten, alle 35-vuotiaiden, osuus Taiken hakijoista on ollut laskeva koko Taiken olemassaolon ajan (2013 -) ja oli vuonna 2019 alhaisimmillaan. Vuonna 2020 nuorten hakijoiden osuus oli noussut muutaman prosenttiyksikön, samoin kuin saajien osuus. Nuorten osuus apurahan saajista on kuitenkin viidessä vuodessa pudonnut kuusi prosenttiyksikköä.

Alle 35-vuotiaiden osuus (%) Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuosina 2016–2020*

* Yksityishenkilöt, ilman työryhmien yhteyshenkilöitä.

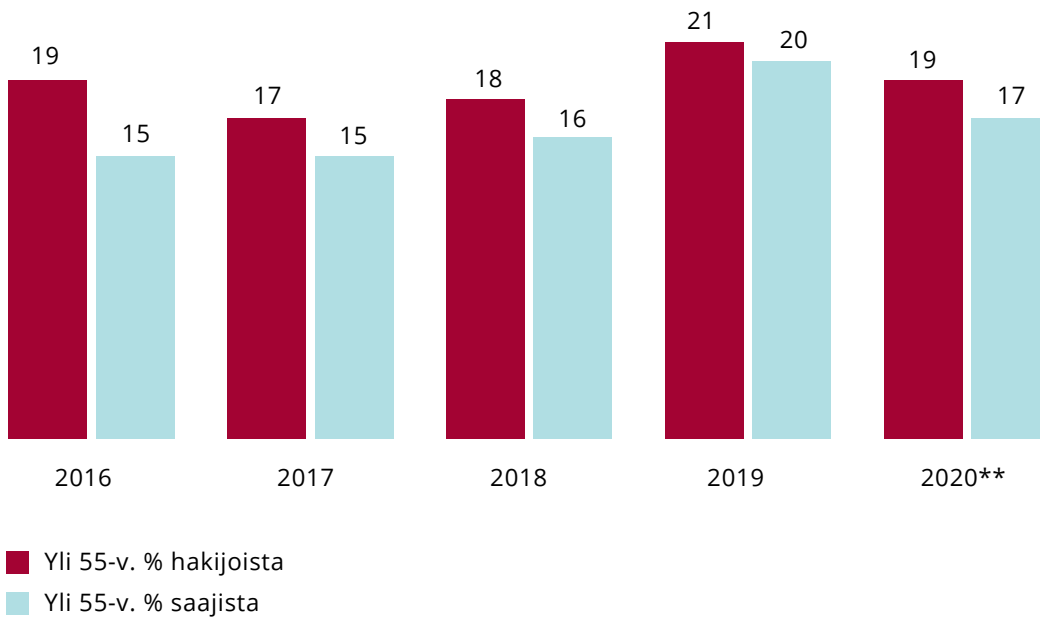
** ilman korona-apurahoja.

**Nuorten osuus
Taiken apurahan hakijoista
on alle viidennes**

- Yli 55-vuotiaiden osuus Taiken hakijoista on vakiintunut noin viidennekseen parin vuoden notkahdusta lukuun ottamatta. Saajien osuus on ollut muutama prosenttiyksikön pienempi kuin hakijoiden.

Yli 55-vuotiaiden osuus (%) Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuosina 2016–2020*

* Yksityishenkilöt, ilman työryhmien yhteys henkilöitä.

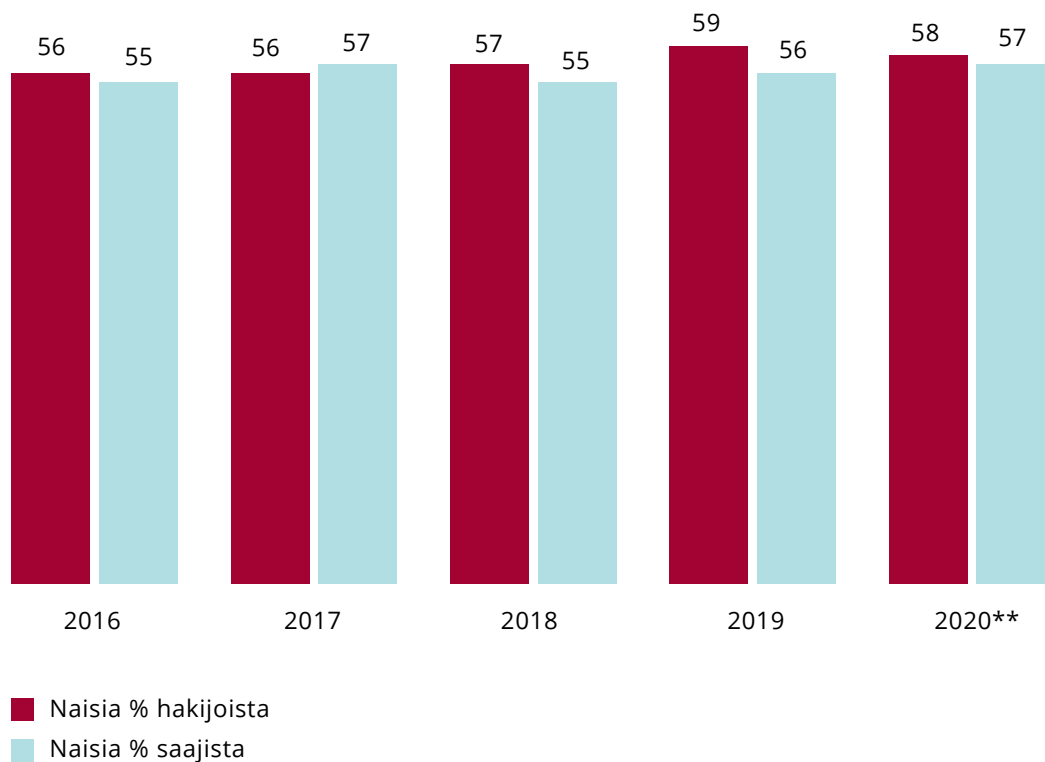
** ilman korona-apurahoja.

**Yli 55-vuotiaiden osuus
Taiken apurahan hakijoista
on alle viidennes**

- Naisten osuus Taiken sekä hakijoista että saajista on pitkään ollut lähempänä 60 prosenttia.

Naisten osuus (%) Taiken apurahojen hakijoista ja saajista vuosina 2016–2020*

* Yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteys henkilöitä.

** ilman korona-apurahoja.

- Taiken hakijoista yli puolet tulee Uudenmaan maakunnasta. Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan osuudet ovat 8 - 9 prosenttia sekä hakijoista että saajista. Muiden maakuntien osuus jää sekä hakijoista että saajista alle viiteen prosenttiin. Uudenmaan osuus sekä saajista että myönnettyistä summista on hieman maakunnan hakijaosuutta korkeampi.
- Hakijamäärät eivät ole vuosien 2016 ja 2020 välillä kasvaneet missään maakunnassa, Uusimaa mukaan lukien. Eniten laskua viiden vuoden aikana on ollut Varsinais-Suomessa (173 hakijaa, - 26 %).
- Myönnettyt summat ovat kasvaneet useimmissa maakunnissa. Suurin suhteellinen kasvu viiden vuoden aikana on ollut Kainuuseen (+ 213 %) ja Etelä-Savoon (-74 %) myönnetyissä apurahoissa ja avustuksissa. Summaltaan suurin kasvu on ollut Uudellemaalle kohdennetuissa myönnoissä (6,2 M€).

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen/avustusten hakijat maakunnittain vuosina 2016–2020

(ilman korona-apurahoja)

	2016	2017	2018	2019	2020	%-osuus keskimäärin
Ahvenanmaa	13	10	11	12	8	0,1 %
Etelä-Karjala	105	96	103	93	83	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	79	73	72	60	69	1,0 %
Etelä-Savo	138	127	118	114	141	1,8 %
Kainuu	46	55	48	38	44	0,6 %
Kanta-Häme	139	119	119	137	127	1,8 %
Keski-Pohjanmaa	57	67	50	58	45	0,7 %
Keski-Suomi	276	261	220	228	231	3,3 %
Kymenlaakso	90	102	91	92	78	1,3 %
Lappi	209	183	159	158	154	2,4 %
Pirkanmaa	649	663	659	630	623	8,7 %
Pohjanmaa	119	130	124	111	107	1,6 %
Pohjois-Karjala	157	168	159	147	158	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	270	280	283	269	240	3,7 %
Pohjois-Savo	172	172	157	148	130	2,2 %
Päijät-Häme	154	164	150	148	140	2,1 %
Satakunta	164	143	128	139	137	2,2 %
Uusimaa	3962	4046	4061	4016	3817	53,5 %
Varsinais-Suomi	677	604	577	543	504	8,0 %
Ulkomaat	161	155	118	113	91	1,8 %
Kaikki	7637	7618	7407	7254	6297	100 %

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen/avustusten saajat maakunnittain vuosina 2016–2020

(ilman korona-apurahoja)

	2016	2017	2018	2019	2020	%-osuus keskimäärin
Ahvenanmaa	3	6	3	2	1	0,1 %
Etelä-Karjala	33	37	44	33	25	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	21	23	20	22	11	0,7 %
Etelä-Savo	58	61	50	48	51	2,0 %
Kainuu	12	21	17	11	18	0,6 %
Kanta-Häme	49	43	38	41	31	1,5 %
Keski-Pohjanmaa	20	19	20	21	15	0,7 %
Keski-Suomi	98	99	83	86	63	3,2 %
Kymenlaakso	29	35	25	31	27	1,1 %
Lappi	84	80	77	62	53	2,6 %
Pirkanmaa	226	242	239	228	196	8,4 %
Pohjanmaa	42	42	42	33	25	1,4 %
Pohjois-Karjala	60	68	62	53	48	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	79	95	109	85	83	3,4 %
Pohjois-Savo	65	66	59	53	46	2,1 %
Päijät-Häme	56	52	50	57	55	2,0 %
Satakunta	62	53	54	61	44	2,0 %
Uusimaa	1654	1538	1561	1414	1287	55,3 %
Varsinais-Suomi	258	243	232	205	178	8,2 %
Ulkomaat	41	45	35	27	27	1,3 %
Kaikki	2950	2868	2820	2573	2284	100,0 %

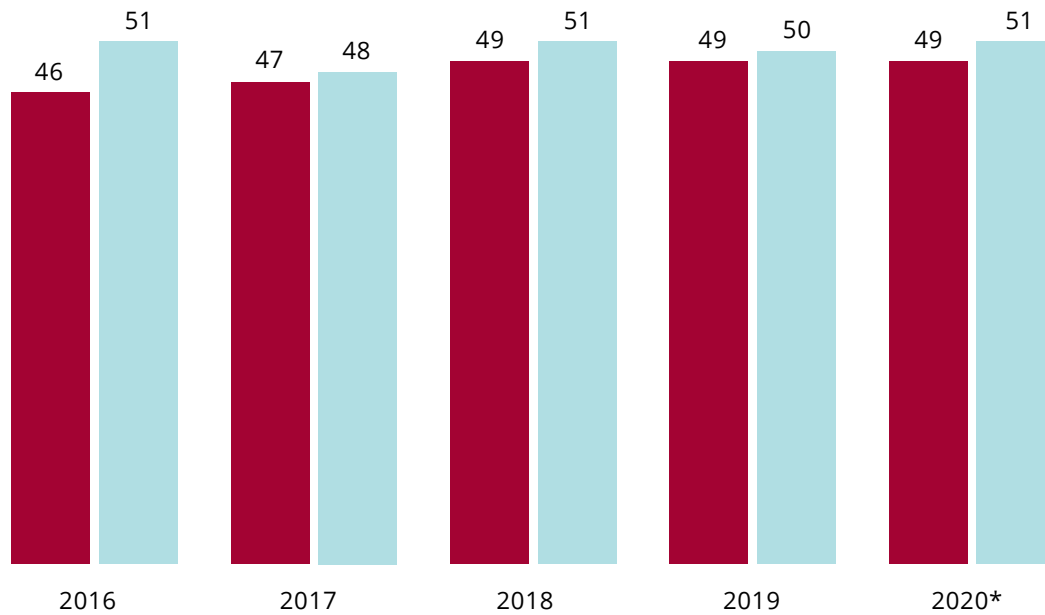
Taiteen edistämiskeskuksen apurahat/avustukset maakunnittain (€) vuosina 2016–2020

(ilman korona-apurahoja)

	2016	2017	2018	2019	2020
Uusimaa	20 853 440	21 137 270	22 478 910	23 540 000	27 060 050
Varsinais-Suomi	2 457 950	2 661 970	2 908 040	3 175 150	3 472 830
Pirkanmaa	2 552 240	2 596 940	2 729 290	3 024 710	3 296 410
Pohjois-Pohjanmaa	1 111 530	1 212 380	1 608 900	1 536 530	1 760 090
Keski-Suomi	944 260	909 920	993 430	1 128 210	1 197 540
Pohjois-Savo	884 010	848 060	1 016 170	891 120	1 016 470
Satakunta	687 760	777 590	811 250	837 340	963 640
Lappi	721 810	676 710	708 010	864 210	896 020
Päijät-Häme	868 390	775 370	984 750	848 280	870 180
Pohjois-Karjala	472 040	522 770	718 490	599 920	684 450
Etelä-Savo	346 670	538 990	428 170	443 850	602 700
Kainuu	179 430	240 670	466 620	410 460	561 790
Ulkomaat	463 560	473 160	405 970	394 710	468 470
Kanta-Häme	452 160	543 080	441 270	439 300	459 250
Pohjanmaa	347 670	342 350	426 380	518 160	398 610
Etelä-Karjala	295 140	331 660	446 780	346 370	257 590
Kymenlaakso	236 480	251 140	230 330	278 890	253 240
Keski-Pohjanmaa	227 380	239 420	283 120	259 680	208 270
Etelä-Pohjanmaa	135 700	176 410	154 960	173 560	131 920
Ahvenanmaa	26 000	25 600	45 000	13 000	3 800
Yhteensä	34 263 610	35 281 440	38 285 860	39 723 460	44 233 310

- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus kaikista Taiken hakijoista ja saajista on viimeiset vuodet olleet 49 prosenttia ja saajien osuus noin 50 prosenttia.

Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus (%) Taiken apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista 2016–2020

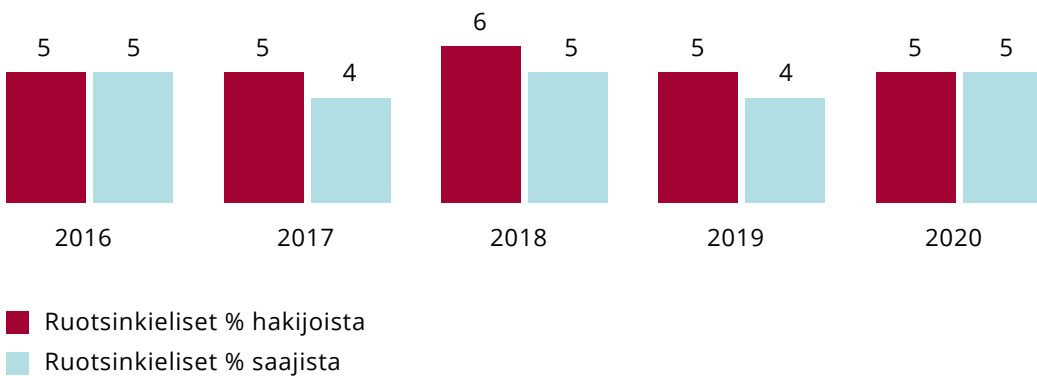

- Hakijoista pääkaupunkiseudulta %
- Saajista pääkaupunkiseudulta %

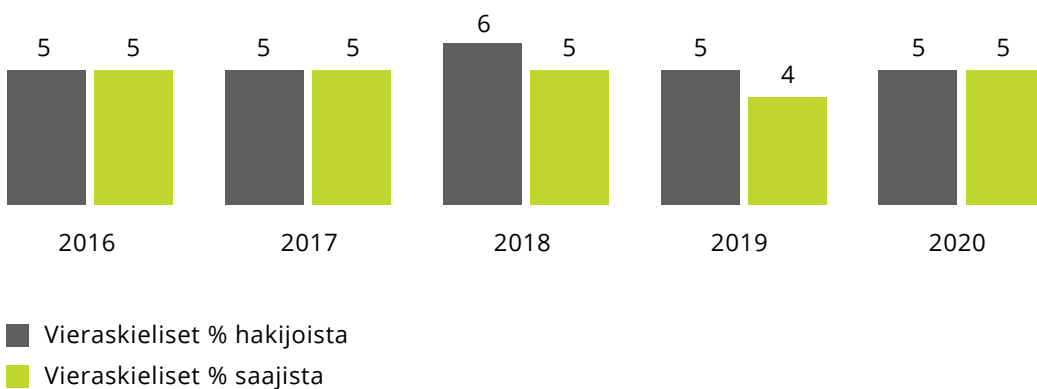
* ilman korona-apurahoja.

- Eri kieliryhmien osuus Taiken hakijoista ja saajista on pysynyt lähes samana viiden tarkasteluvuoden ajan, eikä muutoksia juurikaan ole tapahtunut. Vieraskielisten osuus on jo muutaman vuoden ajan ollut sama kuin ruotsinkielisten.
- Suurimmat vieraskielisten osuudet ovat edelleen englannin-, venäjän- ja espanjankieliset.

Ruotsinkielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista ja saajista (% , yksityishenkilöt) vuosina 2016–2020

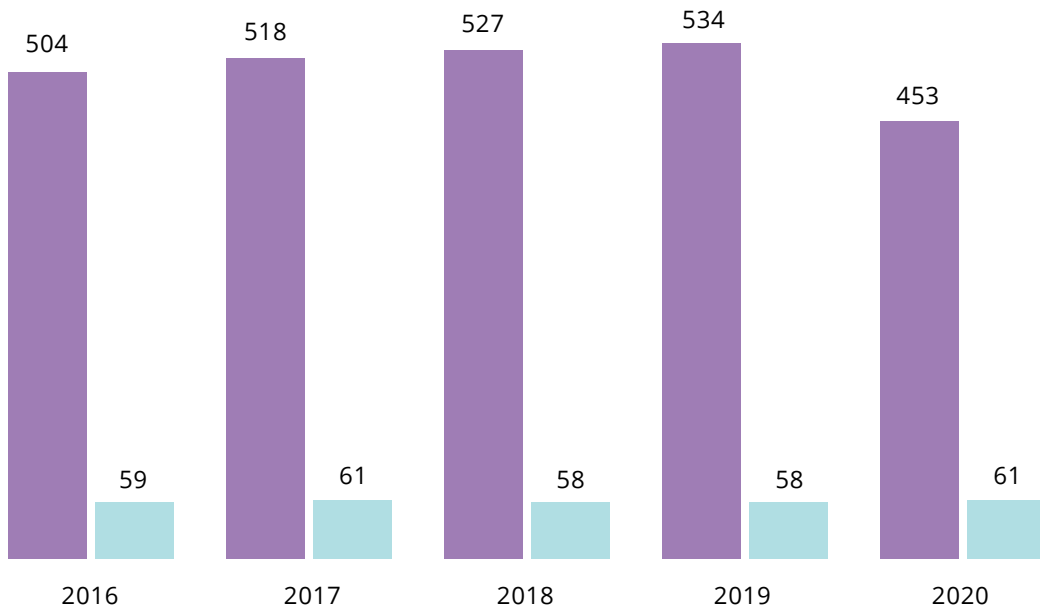
Vieraskielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista ja saajista* (% , yksityishenkilöt) vuosina 2016–2020

*Vieraskielinen = äidinkieli jokin muu kuin suomi, ruotsi, saame.

- Taiteilijaeläkkeiden hakija- ja saajamäärät ovat viimeisen viiden vuoden aikana pysyneet vakiintuneina. Hakijoita on ollut 500 molemmin puolin ja vuosittain myönnetään noin 60 koko- tai osa-aikaista taiteilijaeläkettä.

Taiteilijaeläkkeiden hakijat ja saajat vuosina 2016–2020

■ taiteilijaeläkkeen hakijoita
■ taiteilijaeläkkeen saajia

**Vuosittain
myönnetään noin**

60

**koko- tai osa-aikaista
taiteilijaeläkettä**